

Sequitur varij articuli erronei omnium pe-
ne facultatum. in anglia et parisiis studiose et autoritate
reuerentissime demnati cum reuocationibus eorundem.

Prefatio.

Vniuersis presentes litteras inspectu-
ris. Stephanus pmissione diuina parisiensis
ecclesie minister indignus Salutes in fi-
lio virginis gloriose. Magnas et personarum
grauium crebro zelosque fidei accensa insinuauit relatio quod
nonnulli parisiis studentes in artibus. proprie facultatis
limites transcendentes. quosdam manifestos et execra-
biles errores imo potius vanitates et insanias in ro-
tulo seu cedulis his annero seu anneris contentos qua-
si dubitantes in scolis tractare et disputare presumunt.
non attendentes illud gregory. Qui sapienter loqui ni-
tit. magnopere metuat. ne eius eloquio audientium vni-
tas confundat. perferim cum errores predictos gentiliuz scri-
pturis munuit quos probpudor ad sua impunitas asserunt
sic cogentes vt eis nesciant responderi. Ne autem quod sic in-
nuunt asserere videant. rationes ita palliant. quod dum pu-
tant vitare scillam. incidunt in charibdim. Dicunt enim ea
esse nota et vera secundum philosophiam. sed non secundum fidem catholicam.
quasi sint due veritates contrarie. et quasi contra veritatem
sacre scripture sit veritas in dictis gentiliuz damnato-
rum. de quibus scriptum est. Perdam sapientiam sapientum.
quia vera sapia proderit falsam sapiam. Utinam tales at-
tenderent dictum sapientis seu psalium dicentis. Si tibi
est intellectus. responde primo tuo. si autem sit manus tua
super os tuum ne capiaris in verbo indisciplinato et confu-
daris. Ne igitur incauta locutio trabat simplices in erro-
rem. nos tam doctorum sacre theologie quam aliorum conuocato-
rum silio districte talia fieri et similia prohibemus. et ea to-
taliter condemnamus. excoicantes omnes illos qui dictos
errores dogmatizauerint. vel aliquem de eisdem dogma-
tizare. aut defendere vel sustinere presumpserint quocumque
modo. et audientes eorum. nisi infra septem dies nobis vel
cancellario parisiensi duxerint reuelandum. nihilomi-
nus pcessuri ad penas contra eos pro qualitate culpe pro-
ut ius dixerit infligendas. Librum etiam de amore siue
de deo amoris. qui sic incipit. Logit me multum etc. et sic
terminat. Laue igitur galtere amoris exercere mandata
etc. Item etiam librum geomantie. qui sic incipit. Estimauit
sunt indi. etc. et sic terminat. Ratiocinare igitur super eam
et sic inuenies etc. Item libros et rotulos et quaternos
nigromanticos aut continentes experimenta sortilegiorum.
inuocationes demonum. et iuraciones in piculum anima-
rum seu in quibus de talibus et similibus fidei ortho-
doxe et bonis moribus aut opibus euidenter aduersantibus
tractat. pro eandem sententiam nostram aduenamus. et omnes qui
dictos rotulos. libros et quaternos dogmatizauerint
et audierint. nisi infra septem dies nobis vel cancella-
rio parisiensi reuelauerint. eo modo quo superius est ex-
pressum. In his scriptis sententiam excoicationis ferentes
ad alias penas pro grauitate culpe extigerit nihilomi-
nus pcessuri. Datum anno domini millesimo ducentesimo
septuagesimo septimo. die duodecima qua cantat letare hiero-
salem in ecclesia parisiensi.

Collectio errorum in anglia et parisiis dem-
natorum qui sic capitula distinguunt. Et primo de erroribus
demnatis in anglia.

- De erroribus in gramatica. i.
- De erroribus in logica. ij.
- De erroribus in naturali philosophia. iij.

- De erroribus parisiis demnatis a domino Guillermo episcopo parisiensi. iij.
- De erroribus quos demnauit stephanus episcopus parisiensis. v.
- De erroribus quos idem dominus condemnauit alia vice. vi.
- Ubi primo ponunt errores de deo. vii.
- Errores de intelligentia vel angelo. viij.
- Errores de anima vel intellectu. iij.
- Errores voluntate siue libero arbitrio. ix.
- Errores de toto coniuncto siue de boetio. de compositio naturaliter perfecto. x.
- Errores de mundo et mundi eternitate. xi.
- Errores de celo et stellis. xij.
- Errores de natura generabilium et corruptibilium. xiiij.
- Errores de necessitate euentus regum. xiiij.
- Errores de accidente. xv.
- Errores de scientia et philosophia. xvi.
- Errores de sacra scriptura. xvij.
- Errores de fide et sacramentis. xvij.
- Errores de raptu. xix.
- Errores de vicibus et virtutibus. xx.
- Errores de resurrectione. xxi.
- Errores de felicitate siue beatitudine. xxij.
- Errores condemnati parisiis in facultate artium. xxiiij.
- Errores Johis guyon ordinis fratrum minorum. xxiiij.
- Errores Johis de mercuria ordinis cisterciensis. xxv.
- Errores magistri nicolai de vlturcuria. xxvi.

Item quedam articuli dantur ab episcopo parisiensi. et magi-
stris theologie. Anno domini. M. ccc. xl. Caplin. xxviij.
Lopia cedula reuocationis quondam articuloz fratris
dionisij soulech at ordinis fratrum minorum facte per eum
dem parisiis et in curia romana. xxviij.

- Reuocatio magistri Johis de caloze. xxix.
- Reuocatio ludouici facta anno domini. M. ccc. lxxij. xxx.
- Reuocatio guidonis fratris ordinis heremitarum sancti Augustini. xxxj.
- Reuocatio symonis facta anno domini. m. ccc. lxxij. xxxij.
- Articuli in quibus magister sicut ceteri non tenent. xxxiiij.
- Determinatio quedam parisiis facta per aliam facultatem the-
ologicam. Anno domini. M. ccc. lxxij. super quibus-
dam supstitutionibus nouiter exortis. xxxiiij.
- Excerpta principalium articuloz tractatus cuiusdam
contra errores fratris Johis de montesono ordinis pre-
dicatoz in quo continentur etiam errores contra imaculata-
tam virginis marie conceptionem. xxxv.

Isti sunt errores demnati a fratre Rober-
to kilunardi archiepiscopo Lantuariensi. de sensu omnium
magistroz tam regentium quam non regentium apud oroniam
die iouis. xx. ante festum sancti Luberti in quadragesi-
ma. Anno domini. M. cc. lxxvj.

- Errores in gramatica. Caplin. j.
- Ego currit. tu currit. Currit et curro. eque sunt perfecte
et congrue.
- Item currentes est ego. Item eque sunt congrue for-
tis legere. forti legere. sicut fortem legere.
- Item quod verbum manens verbum potest variari omnibus suis
accidentibus.
- Item quod nullum nomen est tercię persone.

Errones in logica. Caplin. ij.
Quod contraria possunt esse simul vera in aliqua materia.
Item quod syllogismus peccans in materia non est syllogismus
Item quod non est suppositio in appone magis pro supposito quam
pro significato. Et idem id est dicere. Cuiuslibet bovis

asinus currie. Et asinus cuiuslibet hominis currie.
 Item q' hois asinus currie. **I**te q' aial est omis ho.
 Item q' signum nō distribuit subiectū in comparatione
 ad p'dicatum. **I**tem q' veritas cū necessitate tñ ē
 cum constantia subiecti.
 Item q' nō est ponere demonstrationē sine reb' entib'
 Item q' ois p'positio de futuro vera est necessaria.
 Item q' terminus cum verbo de p'senti distribuit p' oī
 bus differētijs tempoz.
 Item q' ex negatiua de p'dicato finito sequit' affirmati
 ua de p'dicato infinito sine p'stantia subiecti.
 Errores in naturali p'bia. **C**aplm. iij.
 Quorū sunt p'posita. tot sunt oīno p'ncipia p'ma.
 Item q' forma nō corrūpit in pure nihil.
 Item q' nulla potentia actiua est in materia.
 Item q' p'uario est pure nihil z est in corporibus super
 celestibus. sicut in his inferioribus.
 Item q' conuersiua est generatio aialium. sicut elemē
 torum.
 Item q' vegetatiua. sensitiua. z intellectiua sunt simul
 tempe in embrione.
 Item q' intellectiua introducta corpori. corrūpitur ve
 geratiua z sensitiua.
 Item q' substantia p'ma nō est composita neq' simplē.
 vel vegetatiua substantia p'ma simplē nō est com
 p'osita neq' simplē.
 Item q' tempus nō est in p'dicamēto quātitaris.
 Itē q' nō est inuentū ab Aristotele q' intellectiua ma
 ner post separationem.
 Item q' quādo incōpletum sit completus diuersificat
 essentiam. Sed quādo incōpletum sit sub comple
 to esse nō diuersificat essentiam.
 Item q' vegetatiua sensitiua z intellectiua sūt vna for
 ma simplē.
 Item q' corpus viuū est equiuoce corpus. z corpus
 mortuū s'm quid corpus.
 Item q' materia z forma nō distinguūt p' essentiam.
 Itē q' causa p'ma est ordinabilis in genere. tamen est ex
 tra genus.
 Item q' qñ intellectiua vnitur materie p'me. ita q' cor
 rūpitur illud qd' p'cessit vsq' ad materiā p'mam.
 Qui sustinet. docet. defendit ex intentione aliqd' isto
 rū p'dictoz. si sit mgr' ab officio magisterij deponat ex
 cōi p'ilio. Si sit baccalarius nō p'moueat ad magiste
 riū sed ab vniuersitate expellat. **C**aplm. iij.
Isti sunt errores detestabiles p'tra catholi
 cam veritatē. reperti in quibusdā scriptis. Quos d'qz
 dogmatizauerit vel defenderit. a venerabili patre guil
 lermo parisiensi epō. puocato p'ilio oīm magistrorū
 tunc parisius de gentiū vinculo anathematis est inno
 datus. Et ideo eos cauere debent oīs p'ssiores fidei
 orrodore. **P**rimus est q' diuina essentia in se. nec ab
 angelo nec ab hoie videat vel videbit. Contra qd' fir
 miter credendū est q' in sua essentia vel substantia vel
 natura videbit ab oibus gloriificatis. **S**ecūsdus er
 roz est q' licz diuina essentia eadē sit in p're z filio z spū
 sancto. tñ vt hec essentia est in rōe forme. vna est in pa
 tre z filio. licz nō vna in spū sancto z in his. z tñ forma
 idem ē q' diuina essentia. Contra qd' firmiter credendū
 est q' vna est essentia substantialis. vel natura in p're z
 filio z spū sancto. z eadē essentia in rōne forme. **T**er
 cius est q' spū sanctus put est amor z nexu nō p'cedit
 a filio. sed tñ a patre. Contra qd' asserendū est q' spū
 scrūs put est amor z nexu p'cedit ab vtroqz. **Q**uar

tus ē q' multe veritates fuerūt ab eterno q' nō sunt ip'e
 deus. Contra qd' asserendum est. **Q**uintus est. p'ri
 mū nunc vel p'ncipiū z creatio passio non sunt creator
 vel creatura. Contra qd' credendū est. q' p'ncipiū ē cre
 ator z creatio passio est creatura. **S**extus q' angel'
 malus in p'mo instanti sue creationis fuit malus. z nū
 q' fuit nō malus. Contra qd' tenendū est q' aliqñ fuit
 bonus. **S**eptimus est q' nec aie gloriificate nec cor
 pora glorioza vel gloriificata erūt in celo empirreo cus
 angelis. sed in celo aqueo vel cristallino qd' est sup fir
 mamentū. Qd' etiam dicere p'sumūt de beata virgine.
 Contra qd' credendū est q' idem est locus sanctor' an
 geloz z beataz aiaz. s. celum empirēū. Et q' idem erit
 corpoz gloriificatoz hūanoz. Et similiter idē est locus
 spūalis hoim beatoz z sanctor' angeloz. **O**ctaua
 q' angelus in eodē instanti potest esse in diuersis locis
 z est vbiqz si velit esse vbiqz. Contra qd' credendū est.
Nonus est q' habet meliora naturalia de necessitate
 habebit maiorē gratiā z gl'iam. Contra qd' asserendū
 est. **D**ecimus est q' diabolus nūq' habuit vnde pos
 set stare. Nec etiaz adam in statu innocentie. Contra
 qd' dicendū est q' diabolus z adā habuerūt vñ possent
 stare. licz nō vnde possent p'ficere.

Asseriones opposite erroribus.
Firmiter credendū est. z nullatenus dubitādū
 q' deus in sua substantia essentia vel natura vi
 debit ab angelis sanctis z aiabus gloriificatis
 Item q' vna est essentia substantialis vel natura in pa
 tre z filio z spū sancto. Et eadem essentia in ratione
 forme in patre z filio z spū sancto.
 Item q' spū sanctus put est sanctus z amor p'cedit ab
 vtroqz sez patre z filio.
 Item q' vna sola veritas fuit ab eterno que est deus.
 Et q' nulla vritas fuit ab eterno q' nō sit illa veritas
 Item q' p'mū nunc z creatio passio est creatura.
 Item q' malus angelus aliquādo fuit bonus z nō ma
 lus. Et post peccando factus est malus.
 Item q' ideo est locus corpis. s. empirēū celū sanctor'
 angeloz z beataz aiaz. z idem erit corpoz hūanoz
 gloriificatoz. Et s'it idē est locus spūalis scōroz an
 geloz z hoim bonoz.
 Itē q' angelus ē in loco p' distinctiones. ita q' si est hic
 nō est ibi in eodē instanti. ip'ossibile ē em' eū in codes
 instanti esse vbiqz cum hoc sit p'rium dei.
 Item q' s'm q' p'ordinatū est z p'destinatum a deo dabi
 tur gratia z gloria.
 Item q' malus angelus z adā habuerūt vñ possent
 stare. Et si nō vnde possent p'ficere.
 Item eodem anno dñica qua cantabat Letare hierlm
 M. cc. lxx. Huilermus postmodū p'stantien. epus in
 s'mone beati Johis baptiste in domo minor' parisius
 p'dicauit q' liberū arbitriū habet potentiam naturalez
 ad recipiendū gratiā nō effectiua aliquo mō qd' falluz
 est. q' nolens nō recipit eam. Scōdo q' qdā natus nūqz
 fuit in gratia. sed semp' ymael aut iudas fuit. z nunqz
 iohes qd' est p'tra fidem. Barizari em' habent gratiā de
 qua rephensus publice in p'sequenti die apostolor' pe
 tri z pauli publice retraxerunt.
Pax z gratia oīmib' asserentibus hāc verita
 tē. Data fuit hec sentētia p'isus Anno dñi
 M. cc. xl. In octaua ephie. **C**aplm. v.
Isti sunt errores p'demnati et excōicati cū
 oīmib' q' eos sciēt docuerint vel asseruerint a dño ste
 phano p'isensi epō. Anno dñi. M. cc. lxx. die mercuri

rñ ante festum beati Nicolai hiemalis.
 Primus articulus est q̄ intellectus oim̄ hoim̄ est vn̄
 2 idem nũc̄. **S**cd̄s est q̄ illa est falsa vel impropria
 nō intelligit̄. **T**ercius ē voluntas hois ex necessita
 te vult vel eligit̄. **Q**uartus ē q̄ oim̄a que in inferiori
 bus agunt̄ subsunt necessitati corp̄ celestiū. **Q**uin
 tus q̄ mūdus est eternus. **S**extus q̄ nũq̄ fuit p̄mus
 homo. **S**eptimus q̄ anima que est forma hois fm̄
 q̄ homo corrupit̄ corrupto corp̄. **O**ctauus q̄ anima
 separata post mortē nō patit̄ ab igne corp̄. **N**onus
 q̄ libet̄ arbitriū est potentia passiva non activa. Et q̄
 necessitate mouet̄ ab appetibili. **D**ecimus q̄ deus nō
 cognoscit̄ singula. **U**ndecimus q̄ deus nō cognoscit̄
 aliud a se. **D**uodecimus q̄ hūani actus nō reguntur
 p̄uidencia diuina. **T**redecimus q̄ deus nō p̄t dare
 imortalitatem vel incorruptibilitatem rei corruptibili
 vel mortali. **C**ap̄. m. vj.

Isti articuli qui sequunt̄ p̄demnati sunt a
 dño stephano parisiē. ep̄o de consilio magistr̄o theol
 logie. Anno dñi. M. cc. xvj. Die dñica qua cantat̄
 Letare hierl̄m in ecclesia parisiē. Tūc̄ excoicauit in
 scriptis omēs illos q̄ eos docuerint vel defenderint.
 Et p̄mo ordinant̄ illi qui sunt de deo.

Primus q̄ deus nō est trinus 2 vnus qm̄ trinitas
 non stat̄ cū summa simplicitate. Tūc̄ em̄ est pluralitas
 realis. tūc̄ necessario est additio 2 compositio. exēplū
 de acervo lapidum.

Item q̄ deus nō potest generare sibi siml̄. qd̄ em̄ ge
 nerat̄ ab aliquo h̄z p̄ncipiū aliqd̄ a quo dependet 2
 q̄ in deo generare nō est signū p̄fectionis.

Item q̄ deus non cognoscit̄ alia a se.

Item q̄ deus nō potest dare perpetuitatē rei trāsmu
 tabili vel corruptibili vt est corpus humanū.

Item q̄ deus siue p̄ma causa nō p̄t p̄ducere effectū
 sibi equalē nisi p̄paret̄ suā potentia.

Item q̄ ds̄ nō p̄t facere p̄les aīas in numero.

Item q̄ ds̄ nũq̄ p̄t creauit̄ intelligentiā q̄ nō creauit̄.

Item q̄ deus est infinitus virtutis in duratione nō in
 actione. talis em̄ infinitas nō est nisi in corp̄ finito
 si esset. Et q̄ p̄ma cā nō p̄t plures mōs facere.

Item q̄ sine agēte p̄prio vt p̄re 2 sole a deo nō p̄t fieri
 homo.

Item q̄ deum in hac vita mortali possumus intellige
 re p̄ essentiam.

Item q̄ deus nō potuit fecisse p̄mam materiā. nisi me
 diante corp̄ celesti.

Item q̄ a voluntate antiqua nō potest nouū p̄cedere
 absq̄ transmutatione p̄cedente.

Item q̄ causa p̄ma nō habet cognitionē aut sciam futu
 roz contingentiū. P̄mo quia futura contingentia
 nō sunt entia. Secūdo quia futura contingentia sunt
 p̄ricularia. Deū aut̄ cognoscit̄ virtute intellectiua
 que nō p̄t cognoscere p̄ticulare. Unde si non esset
 sensus forte intellectus nō distingueret̄ inter sonos
 2 platonē. 2 distingueret̄ inter hoim̄ 2 aīnū. **T**er
 cio p̄pter ordinē cause ad causatū. p̄scientia em̄ di
 uina ē necessaria causa p̄scitoz. **Q**uarta ratio est or
 do scientie ad scitū. q̄uis em̄ scientia nō sit causa fa
 ti. ex quo tñ scitur determinat̄ ad alterā p̄re d̄dictio
 nis. 2 hoc multo magis in scia diuina q̄ in scia n̄ra.

Item q̄ p̄mū p̄ncipiū nō p̄t esse sine diuersoz factor̄
 hic inferius nisi mediantib; alijs causis eo q̄ nullū
 trāsmutās diuersimode trāsmutat̄ nisi trāsmutatū.

Item q̄ ab vno p̄mo agente nō p̄t esse multitudo effectiū

Item q̄ p̄mū p̄ncipiū non est causa p̄pria eternoz nisi
 methaphorice. i. quia conseruat̄ ea. quia nisi ess; ca
 non essent.

Item q̄ sicut ex materia nō potest aliquid fieri ex agē
 te. ita nec ex agente potest aliquid fieri sine materia
 Et q̄ deus nō est causa efficiens. nisi respectu eius
 q̄ habet esse in potentia materie.

Item q̄ entia declinant ab ordine cause p̄me in se cōsi
 derate. licz nō in ordine ad reliquas cās agentes in
 vniuerso. **H**oc est error: quia essentialior 2 inseparabi
 lior est ordo entiū ad cām p̄mā q̄ ad cās inferiores.

Item q̄ deus nō potest esse causa noui facti. nec potest
 aliquid de nouo p̄ducere.

Item q̄ deus nō potest mouere celum motu recto. Et
 est ratio. quia tunc relinqueret̄ vacuū.

Item q̄ deus nō potest irregulariter. i. alio mō q̄ mo
 uet̄ mouere aliqd̄. q̄ in eo nō ē diuersitas volutar̄.

Item q̄ deus ē eternus in agendo 2 mouēdo sicut in
 essendo alioq̄n ab alio determinat̄ qd̄ esset p̄us illo

Item illud qd̄ de se determinat̄ vt deus. aut semp̄ agit
 aut nunq̄ 2 q̄ multa sunt eterna.

Item q̄ deū necesse est facere qd̄ qd̄ imediate fit ab ipso
Erro: siue intelligat̄ de necessitate coactōis. q̄ tol
 lit̄ libertatē arbitrii siue de necessitate imutabilitat̄
 quia ponit̄ possibilitatē aliter faciendi.

Item q̄ p̄mū p̄ncipiū nō p̄t imediate p̄ducere gene
 rabilia. quia sunt effectus noui. **E**ffectus autē noui
 erigit̄ cām imediatā que p̄t aliter se habere.

Item q̄ p̄mū p̄ncipiū nō p̄t aliud a se p̄ducere. q̄ om̄is
 differentia q̄ est inter agens 2 factū est p̄ naturam.

Item q̄ deus nō p̄t imediate cognoscere contingentia
 nisi p̄ aliam cām p̄ticularem 2 p̄ximam.

Item q̄ si om̄is cause fuerint aliquñ in quiete necesse est
 deum ponere mobilem.

Item q̄ deus est p̄ma 2 necessaria causa p̄me intelligē
 tie q̄ posita ponit̄ effectus. 2 sunt simul duratione.

Item q̄ deus nō est necessaria cā motus corp̄ sup̄ior̄
 2 iunctionis 2 diuisionis contingentis in stellis.

Item q̄ ad h̄ q̄ effectus oēs sunt necessarij respectu cau
 se p̄me nō sufficit q̄ ipsa cā p̄ma sit ipedibilis. s; ext̄
 gū q̄ cause medie nō sunt ipedibiles. **E**rro: q̄ tunc
 deus nō p̄t facere aliquē effectum nouū sine cau
 sis posterioribus.

Item q̄ deus possit agere p̄traria hoc est mediāte cor
 pore celesti qd̄ est diuersum in vbi.

Item q̄ deus est infinitus virtute. non q̄ faciat aliqd̄
 de nihilo. sed q̄ cōicet̄ motū infinitū.

Item q̄ deus nō p̄t in effectū cause secundarie sine ipsa
 causa secundaria. **E**rro:

Item q̄ effectus imediarus a p̄mo debet esse vnus tm̄
 2 similitimus p̄mus.

Item q̄ deus vel intelligentia nō infundit̄ sciam aīe
 humane in somno nisi mediante corp̄ celesti.

Item q̄ plures sunt motores primi celi. **E**rro:

Item q̄ p̄mū immobile simpliciter nō mouet̄ nisi medīa
 te aliq̄ motu 2 q̄ tale mouēs immobile ē p̄ motū ex se.

Item q̄ potentia actiua que potest esse sine opatione
 2 permixta potentie passiue. **E**rro: si intelligat̄ de
 quacūq̄ opatione.

Item q̄ ds̄ nō potest indiuidua multiplicare sub vna
 specie sine materia.

Item q̄ forma quā oportet fieri 2 esse in materia. non
 potest agi ab illo q̄ nō agit ex materia.

Item q̄ deus nō p̄t facere accidens esse sine subiecto

nec plures dimensiones simul esse.
 Item q̄ impossibile simpliciter nō pōt fieri a deo vel ab agente. Error. si intelligat dei impossibili fm numerū vel naturā.
 Item q̄ alius est intellectus in rōne fm q̄ deus intelligit se & alia. Error. q̄ licet sit alia rō intelligendi nō tamen alius intellectus fm rōnem.
 Item q̄ p̄ma causa est causa oīm entium remotissima. Error. si intelligat cū p̄fectione. ita scz q̄ nō p̄p̄quis summa est.
 Item q̄ aliqua possunt casualiter euenire respectu p̄ime cause. & q̄ falsum est omnia esse p̄ordinata a p̄ma causa. quia tunc euenirent de necessitate.
 Item q̄ in causis efficientibz causa secūda habet actionem quam nō accepit a causa p̄ma.
 Item q̄ in causis efficientibz cessante causa p̄ma nō cessat secūda ab operatione sua dum tamen secūda operet fm materiam suam.
 Item q̄ de dō nō pōt cognosci nisi q̄ ē sine ip̄suz esse.
 Item q̄ deum esse ens p̄ se positum nō est intelligibile. sed p̄uarue est ens aut p̄ se intelligibile.

Caplin. vii.

Errores de angelo vel intelligentia.
 Item q̄ omnia separata coeterna sunt p̄mo principio.
 Item q̄ intelligentie superiores creant aīas rōnales sine motu celi. intelligentie aut inferiores creant vegetatiuam sensitivam motu celi mediante.
 Item q̄ intelligentia angelus vel aīa separata nusq̄ est. Item q̄ substantie separate eo q̄ habent vnū appetitū nō mutant in opere aut operatione.
 Item q̄ intelligentie siue substantie separate quas dicunt esse eternas nō hnt p̄p̄ie causam efficientē sed metaphorice. q̄ habent cām p̄seruantem in esse. s; nō sunt facte de nouo. q̄ sic essent transmutabiles.
 Item q̄ in substantiis separatis nulla ē possibilis transmutatio. nec sunt in potentia ad aliquā mutationē aut ad aliud. q̄ eterne sunt & imunes a materia.
 Item q̄ substantie separate que nō habent materiam p̄ quā plus sint in potentia q̄ in actu. & sunt a causa semp̄ eodem modo se habente. ideo sunt eterne.
 Item q̄ substantie separate per suum intellectum causant res ad extra.
 Item q̄ intelligentia morrix celi influit in aīam rōnalem sicut corpus celi influit in corpus hūanū.
 Item q̄ angelus nō pōt in actus oppositos imediare. sed in actus mediatos. & hoc mediante alio. vt orbe sole vel celo.
 Item q̄ angelus nihil intelligit de nouo.
 Item q̄ si esset aliqua substantia separata que nō moueret aliquod corpus in hoc mūdo sensibili nō clauderet in vniuerso.
 Item q̄ substantie sempiternae separate a materia habent bonum. quod est eis possibile cum p̄ducunt. nec desiderant aliquid quo carent.
 Item q̄ substantie separate sunt sua essentia. quia in eis idem est qd̄ est & p̄ hoc qd̄ est.
 Item q̄ omne qd̄ nō habet materiam ē eternū. quia qd̄ nō est factū p̄ transmutationem materie p̄ius non fuit. ergo eternum.
 Item quia intelligentie nō habent materiam deus nō posset plures res eiusdem speciei facere. & q̄ materia nō est in angelis contra fratrem & hominē.
 Item q̄ intelligentie superiores nō sunt causa alicui nō

uitatis in inferioribz. Et q̄ superiores inferioribus sunt causa eterne cognitionis.
 Item q̄ intelligentia p̄ficiat a dō in eternitate. quia fm se totū immutabilis est. anima aut celi nō.
 Item q̄ intelligentia inferior recipit esse a deo p̄ intelligentias medias.
 Item q̄ scientia intelligentie nō differt a substantia intelligentie. ibi em̄ nō est diuersitas intellecti ab intellexibilitate. nec diuersitas intellectoz.
 Item q̄ substantie separate sunt actu infinite. infinite em̄ nō ē impossibilis nisi in rebz materialibz.
 Item q̄ intelligentie superiores imprimūt in inferioribz sicut anima vna intellectiua imprimūt in aīam & in aīam sensitivā & p̄alem impressionē incantator. alius p̄icit camelū in foueā solo visu.
 Item q̄ intelligentia cū sit plena formis imprimūt alias formas in materia p̄ corpora celestia tāq̄ p̄ instrumta.
 Item q̄ substantie separate sunt alicubi p̄ operationem. & nō possunt moueri ab extremo in extremū. nec in mediū nisi q̄ possunt velle operari aut in medio aut in extremis. Error. si intelligat sine operatione substantiā nō esse in loco nec transire de loco in locum.
 Item q̄ intelligentia sola voluntate mouet celum.
 Item substantie separate nusq̄ sunt fm substantiam. Error. si intelligat ita q̄ substantia sit res essendi in loco & q̄ nusq̄ sunt fm substantiam.

Caplin. viii.

Errores de anima & intellectu.
 Item q̄ intellectus nō est forma corporis. nisi sicut nauis nauis nec p̄fectio essentialis hoīs.
 Item q̄ intellectus quando vult induit corpus. quando nō vult nō induit.
 Item q̄ ex sensitiuo & intellectiuo nō fit vnū p̄ essentia nisi sicut ex intelligentia & orbe. hoc est vnū p̄ positionem.
 Item q̄ intellectus hūanus ē eternus. q̄ ē a causa semper eodem modo se habente. & quoniam nō hz materias p̄ quam plus est in potentia q̄ in actu.
 Item q̄ anima separata nullo modo patit ab igne.
 Item q̄ intellectus ē vnus nūcro oīm licz omnino separate a corpore hoc nō tñ ab omni.
 Item q̄ intellectus sortis corrupti nō habet scientiam eoz que habuit.
 Item q̄ anima humana nullo modo ē mobilis fm locū nec p̄ se nec p̄ accidens. & si ponat alicubi fm substantiam suā nusq̄ mouebit de vbi & vbi.
 Item q̄ scientia anime ē eterna. & q̄ intellectus agens & possibilis sunt eterni.
 Item q̄ motus celi sunt p̄pter q̄m intellectiuam & q̄ anima intellectiua sui intellectus non potest educi nisi mediante corpore.
 Item q̄ nulla forma ab extrinseco veniens pōt facere vnū cum materia. q̄ enī sepabile ē cum eo quod ē corruptibile vnū nō facit.
 Item aīa separata nō est alterabilis fm p̄ham licz fm fidem alteretur.
 Item q̄ aīa rōnalis qñ recedit ab animali ad huc remanet animal viuū.
 Item q̄ anima intellectiua cognoscendo se. cognoscit oīa alia. species enī oīm rerum sibi sunt p̄create. sed hoc cognoscere nō debetur intellectui nō vt nō est. sed fm q̄ intellectus est agens error est.
 Item q̄ anima ē inseparabilis a corpore & ad corruptio nē armonie corporalis corruptitur aīa.

Item q̄ scientia magistri ⁊ discipuli est vna ⁊ eadem numero. ⁊ rō est. q̄ intellectus vn⁹ est. q̄ forma non multiplicat nisi quia educit de potentia materie.

Item q̄ intellect⁹ agens nō copulat nō possibili ⁊ q̄ intellectus possibilis nō vnif nobis fm substantiam. ⁊ si vniret vt forma nobiscū esset inseparabilis.

Item q̄ opatio intellectus nō vniti copulat corpi. ita q̄ opatio est rei nō hñtis formā qua opet. Error: est. q̄ ponit q̄ intellectus nō sit forma hominis.

Item q̄ nihil pōt sciri ab intellectu post ei⁹ separatiōez

Item q̄ intellectus qui est postrema hoīs pfectio est p̄gnus abstractus. Vel q̄ intellectus vltima vel est postrema opatio hoīs ⁊ est totaliter abstractus.

Item q̄ intellectus possibilis est inseparabilis a corpore simplr q̄rū ad hunc actū qui est speciez receptio. ⁊ q̄rū ad iudiciū quod fit p̄ simplicem specierū acceptiōem vel intelligibiliū compositionem. Error: si intelligatur de receptione omnimoda.

Item q̄ intellectus agens est quedam substantia separa supior ad intellectū possibilem. ⁊ q̄ fm substantiaz potentiam ⁊ opationem est separatus a corpore. nec ē forma corporis humani.

Item q̄ inconueniens est ponere aliquos intellectus nobiliores alijs. q̄ cū illa diuersitas nō possit eē a pre corporū oportet q̄ sit a pre intelligentiarū. ⁊ sic anime nobiles ⁊ ignobiles essent necessaria diuersarū specterum sicut intelligentie. Error: quia sic anima christi nō esset nobilior anima iude.

Item q̄ intellectus speculatiuus simpliciter est eternus ⁊ incorruptibilis respectu vero huius hominis corruptur corruptis fantasmatibus in eo.

Item q̄ intellectus possibilis nihil est in actu anteq̄ intelligat. quia in natura intelligibili esse aliquid in actu est esse actu intelligens.

Item q̄ ex intelligente ⁊ intellecto sit vna substantia eo q̄ intellectus sit ipsa res intellecta formaliter.

Item q̄ nos peius vel melius intelligimus hoc puenit ex intellectu passiuo quem dicunt esse potentiam sensitiuam. Error: est. quia hoc ponit vnū intellectus in omnibus. aut equalitatem in omnib⁹ animalibus.

Item q̄ intellectus nō pōt transire de corpore in corpus. ita q̄ successiue sit motor diuersorū corporum.

Item q̄ intellectus noster per sua naturalia pōt pertingere ad cognoscendum essentiaz prime cause. Hoc male sonat ⁊ error: si intelligat de cognitiōe immediata.

Item q̄ aīa nūq̄ moueret nisi corpus moueret sicut gūe vel leue nūq̄ moueret nisi aer moueret.

Capitulum nonum.

Errores de voluntate siue libero arbitrio.

Item q̄ de sua natura non est determinatus ad esse vel nō esse. nō determinat nisi p̄ aliquod qd est necessarium respectu sui. Error.

Item q̄ voluntas manentē passione ⁊ scientia. in particulari ⁊ in actu non potest agere cōtra eā.

Item si ratio recta ⁊ voluntas recta. Error: est. q̄ ē cōtra a glosam Augu. sup illud ps. Concupiuit aīa mea desiderare ⁊c. Et quia fm hoc ad rectitudinem volūtaris gratia non esset necessaria sed solū scientia quod fuit error: pelagū.

Item q̄ voluntate exñte in tali dispositione in q̄ natura est moueri. ⁊ mouente sic dispositio q̄ natū sit mouere impossibile est voluntatem nō velle.

Item q̄ orbis est causa voluntatis medici vt sanet.

Item q̄ voluntas ⁊ intellectus nō mouent in actu p̄

se s̄ p̄ cām sempiternā s̄ p̄ corpa celestia.

Item q̄ appetitus cessantibus impedimentis necessario mouetur ab appetibili. Error: est de intellectu

Item q̄ volūtas fm se est indeterminata ad opposita sicut materia. Determinat aut ab appetibili sicut materia ab agente.

Item q̄ bono agens ex passione coacte agit.

Item q̄ post cōclusionē factā de aliquo faciendo. voluntas nō manet libera. ⁊ q̄ pene nō adhibent a lege nisi ad correctionē ignorantie ⁊ vt correctio sit alijs principium cognitionis vel generatiōis.

Item q̄ voluntas hominis necessitat p̄ suā cognitionem sicut appetitus bruti.

Item q̄ nullū agēs ē ad vtrūlibet imo determinat.

Item q̄ effectus stellaz sup libez arbitriū sunt occulti.

Item q̄ volūtas nra subiacet prāti corporū celestium.

Item q̄ volūtas necessario plequit qd si miter creditū ē a rōne. ⁊ q̄ nō pōt abstinere ab eo q̄ rō dicat. bec āe necessitatio nō est coactio. s̄ natura volūtaris.

Item q̄ homo in omnibus suis actionibus sequitur appetitū ⁊ semp maiorē. Error: est. nisi intelligatur de maiorē ⁊ in mouendo.

Item q̄ nō est possibile esse peccatū in potētis aīe superioribus. ⁊ ita peccat passione ⁊ nō voluntate.

Item q̄ scientia contrariorū solū est causa quare aīa rationalis potest in opposita. ⁊ q̄ potētis simplr vna nō pōt in opposita nisi p̄ accidēs. ⁊ rōne alterius.

Item q̄ aīa nihil vult nisi mora ab alio a se. vñ istud falsum ē. anima seipsa vult. Error: si intelligat mora ab alio. s̄ ab appetibili vel obiecto ita q̄ appetibile ei obiectum sit tota ratio morus volūtaris. ip̄sus.

Item q̄ duobus bonis ppositis. qd fortius est fortius mouet. Error: ē. nisi q̄rū ē ex pre boni mouentis.

Item q̄ omnes motus voluntarij reducunt ad motorē primū. Error: nisi intelligat in motem primū simpliciter nō creatū. Et intelligendo de motu fm substantiam ⁊ nō fm deformitatem.

Capitulum. x.

Error: de toto coniuncto. i. de toto cōposito naturali perfecto siue de homine.

Item q̄ homo pro tanto dicitur intelligere p̄ q̄ro celum dicitur ex se mouere vel intelligere vel vīuere. i. quia agens istas actiones est ei vnitus vt motor mobili ⁊ nō substantialiter.

Item q̄ humanitas nō est forma rei sed rationis.

Item q̄ forma hoīs nō ē ab extrinseco. sed educit de potentia materie. q̄ aliter nō eēt generatio vniuoca.

Item q̄ homo per nutritionē pōt fieri alius numeratim ⁊ indiuidualiter.

Item q̄ homo est homo preter animam rationalem.

Capitulum. xi.

Errores de mundo ⁊ mundi eternitate.

Item q̄ nihil est eternum a parte finis: quod nō sit eternum a parte principij quia est f̄ fidē ⁊. Error.

Item q̄ redeuntibus corporibus celestibus omnibus in idem punctum. quod fit in. xxxvj. milibus annorū redibunt idem effectus qui ⁊ modo.

Item q̄ non fuit primus homo nec erit vltimus imo semp fuit ⁊ semp erit hominis ex homine generatio.

Item q̄ generatio hominis est circularis eo q̄ forma hominis reddit pluries sup eandē prem materie.

Item q̄ quia sores factus est non receptibilis eternitatis ⁊ si debet esse eternus necesse est vt transmutet natura et specie.

Item q mundus est eternus q̄tū ad omnes species in eo contentas 7 q̄ tps eternū 7 motus 7 materia agēs 7 suscipiens. quia est a potentia dei infinita 7 ipossibile est in nouationem esse in affectu sine in nouatione in causa.

Item q̄ nihil esset nouū nisi celum esset variatū. resp̄ctu materie generabilium.

Item q̄ impossibile est soluereratiōes philosophi de eternitate mundi. nisi dicamus q̄ voluntas primi implicat impossibilia.

Item q̄ duo sunt principia eterna scz corp⁹ celi 7 anima eius.

Item q̄ tria sunt principia eterna in celestibus. subiectum motus eterni aia corporis celestis. 7 p̄mum mouens desideratum. Error est quo ad duo prima.

Item q̄ mundus est eternus. quia omne qd̄ habet naturam p̄ quā possit esse in futuro toto. habet naturas p̄ quā potuit esse in toto p̄terito.

Item q̄ mūdus licet sit fact⁹ ex nihilo. nō t̄m est fact⁹ de nouo 7 q̄uis de nō esse exierit ad esse. nō eē nō p̄celsit esse duracione sed natura t̄m.

Item q̄ theologi dicentes q̄ celū q̄nq̄ quiescit arguunt ex falsa suppositione. Et q̄ dicere celū esse 7 non moueri est dicere contradictoria.

Item q̄ in finite processerunt celi reuolutiones quas nō fuit impossibile comprehendere a prima causa s̄ ab i. intellectu creato.

Item q̄ elementa sunt eterna. sunt tamen facta de nouo in dispositione quā modo habent.

Item q̄ q̄uis generatio hominū possit deficere voluntate primi. t̄m nō deficiet. qz orbis primus nō t̄m mouet ad generationem elementorum sed etiā hominum.

Item q̄ si celum staret ignis in stupam non ageret qz nec deus esset.

Item q̄ celum nunq̄ quiescit. quia generatio inferiorum que est finis motus celi cessare nō debet. Alia ratio quia celum suus esset 7 suam virtutem haberet a motore suo. 7 hoc conseruat celum p̄ suum motū. vnde si cessaret a motu cessaret ab esse.

Item q̄ euum 7 tempus nihil sunt in re sed soluz in apprehensione.

Item q̄ qui generat mundum fm̄ totum ponit vacuū. Quia locus necessario p̄cedit generatum in loco et tunc ante mundi generationem fuisset locus sine loco quod est vacuum.

Item q̄ elementa prima generatione sunt facta ex illo chaos. sed sunt eterna.

Item q̄ vniuersum nō potest deficere. quia p̄mum agens habet trāsmutare materiā eternaliter vicissim. Nunc ad istam formā. nunc ad illam. 7 similiter materia nata est trāsmutari.

Item q̄ tempus est infinitum q̄tū ad vtrūq̄ extremū licet em̄ impossibile sit infinita esse p̄transita quorum aliquid fuit p̄transendum. nō tamen impossibile ē infinita esse p̄transita. quorum nullam fuit p̄transendum. Error.

Item q̄ naturalis philosophus simpliciter debet negare mundi nouitatem. quia innitit causis 7 rationibus naturalibus. fidelis aut̄ potest negare mūdi eternitatem. quia innitit causis sup̄naturalibus.

Item q̄ rō p̄bi demonstrās motū celi eternum nō est philosophica. Et mirum est q̄ hoies profundi h̄ nō vidēt.

Item q̄ creatio nō est possibilis q̄uis contrarium sit tenendum fm̄ fidem.

Item q̄ non est verū q̄ aliquid fiet ex nihilo vel neq̄

factum sit in prima creatioe.

Item q̄ creatio nō debet dici mutatio ad esse. Error si intelligatur de omni modo mutationis.

Capitulum. xii.

Errores de celo 7 stellis.

Item q̄ corpora celestia mouentur a principio intrinseco q̄ est anima 7 q̄ mouetur p̄ animam et p̄ virtutem appetitiuam sicut animal. Sicut enim anima appetens mouetur ita 7 celum.

Item q̄ corpora celestia ex se habent eternitatem sue substantie. sed nō eternitatem sui motus.

Item q̄ anima celi est intelligentia. Et orbis celestes vero sunt instrumenta intelligentiarum sicut organa sicut auris 7 oculus est organum virtutis sensitue.

Item q̄ si in aliquo humore virtute stellarum deuenirent ad talem proportionem cuiusmodi portio est in feminibus primorum parentum. Et illo humore posset generari homo. Et q̄ sufficienter posset generari ex putrefactione vel ex putredine.

Item omnium formarum causa effectiua est orbis.

Item q̄ natura que est principium motus in corporibus celestibus est intelligentia mouens. Error si intelligatur de natura que est actus vel forma.

Errores de natura generabilium 7 corruptibilium.

Capitulum. xiii.

Item q̄ forme non recipiunt diuisionem. nisi fm̄ diuisionem materie. Error nisi intelligatur de formis eductis de potentia materie.

Item q̄ forma materialis non pot̄ creati.

Item q̄ nihil debet credi nisi p̄ se notū. vel q̄ ex se notis pot̄ determinari vel declarari.

Item q̄ materia exterior obedit substantie spirituali. Error si intelligatur simpliciter 7 fm̄ oem̄ modū trāsmutationis.

Item q̄ individua eiusdem speciei vt fontes 7 plato differunt sola rōne materie. 7 q̄ forma humana eadez exite numero in vtroq̄ nō est mirū si idem numero ē in diuersis locis.

Item q̄ possibile est q̄ materialiter fiat ignis diluuiū vniuersale.

Capitulum. xiiii.

Errores de necessitate euentus rerum.

Item q̄ nihil fit a casu sed omnia ex necessitate reueniunt. Et q̄ omnia futura que erūt necessitate erūt. Et que nō erunt impossibile est esse. Et q̄ nihil euenit cōtingenter cōsiderādo oēs casus. Error. qz p̄curfus cāz ē de diffinitōe casualis li. v. de cōso. p̄tie.

Item q̄ ex diuersitate locorū acq̄rūt necessitates euentū.

Item q̄ ex diuersis signis celi significāt diuersē p̄ditiones i hoib⁹ tā bonorū aut donorū sp̄ualium q̄ rez ip̄salium.

Item q̄ q̄busdā signis aut figuris sciunt hoim̄ intentiones 7 mutatiōes intentionū. Et an intentiones ille p̄ficiende sint. Et q̄ p̄ tales figuras sciuntur euent⁹ p̄grinorum captiuatio hoim̄ aut solutio captiuorū. Et an nati futuri sint scientes vel latrones.

Item q̄ ferūt q̄ dispositio vniuersi p̄cedit ex p̄uidencia diuina nō imediate. s̄ mediate motu superiorū. Et qd̄ istud facit nō imponit necessitatem inferiorib⁹. qz habent contrarietatem. sed superioribus.

Item q̄ sanitatem 7 infirmitatē. vitā 7 mortē attribuit p̄sitiōi siderū 7 aspectui fortune dicentes. qz si cū aspectu fortuna viuet. si nō aspectu moriet. Error.

Item q̄ in hora gnarōis hois in corpe suo. 7 p̄ sua iāta q̄ seq̄t ex ordine cāz superiorū 7 inferiorū inest hoī dispositio inclinās in tales actiōes 7 euent⁹. Error nisi itelligat̄ e euentib⁹ naturalib⁹ 7 p̄ viā dispositiōis.

Capitulum v.

Errores de accidente.

Item q̄ cum deus non comparat ad entia in rōne cause materialis vel formalis. nō facit accidēs esse sine subiecto. De cuius rōne est in actu inesse suo subiecto.

Item q̄ accidens ep̄is sine subiecto nō est accidens nisi equivoce. Et q̄ impossibile est quātitatē siue dimēsiōnem esse p̄ se. hoc enī esset ipsam esse substantiā.

Item q̄ facere accidens esse sine subiecto habet rōnes impossibiles implicantis contradictionē. vt credim⁹ in eucharistia.

Quintus error.

Item q̄ deus nō potest facere accidens sine subiecto. nec plures dimensiones simul esse.

Errores de scia & pb̄ia.

Capitulum xvi.

Item q̄ omēs scientie sunt necessarie p̄ter pb̄licas disciplinas. Et q̄ nō sunt necessarie nisi p̄ p̄fectitudinem hoim.

Item q̄ nulla questio disputabilis est p̄ rōnem quā pb̄s nō deberet disputare & determinare. q̄ rōnes accipit a reb⁹. Pb̄ia aut̄ om̄s res h̄z considerare s̄m diuersas sui partes.

Item q̄ possibile vel impossibile simplr. i. oib⁹ modis est possibile. vel impossibile s̄m pb̄iam.

Item q̄ sapientes mūdi sunt pb̄i t̄m.

Item q̄ nō est excellentior status q̄ vacare pb̄ie.

Item q̄ hō nō debet esse cōtēntus auctoritate ad habendum certitudinem alicuius questionis.

Item q̄ ad hoc q̄ hō habeat certitudinem cōclusionis oportet q̄ sit fundatus sup̄ p̄ncipia p̄ se nota. Error. quia generaliter tam de certitudine app̄hensionis. q̄ adhesionis loquit̄.

Errores de sacra scriptura.

Capitulum xvii.

Item q̄ p̄mones theologici fundati sūt in fabulis.

Item q̄ nihil plus scit p̄pter sc̄re theologiam.

Item q̄ fabule & falsa sunt in lege xp̄iana sicut & in alijs.

Item q̄ lex christiana impedit addiscere.

Item q̄ lex naturalis pb̄ibet interfectionem animalū irrationabilū. sicut rōnabilem licet nō t̄m.

Errores de fide & sac̄is.

Capitulum xviii.

Item q̄ nō est curandū de fide si dicat̄ aliquid esse hereticū q̄ est p̄tra fidem.

Item q̄ nō est credendū nisi p̄ se notū. vel ex p̄ se notis potest declarari.

Item q̄ nō est curandū de sepultura.

Item q̄ nō est orandum.

Item q̄ nō est cōfessio faciēda nisi ad apparentiā.

Errores de raptu.

Capitulum xix.

Item q̄ raptus & visiones nō habet fieri nisi per naturam.

Errores de vitijs & virtutib⁹.

Capitulum xx.

Item q̄ peccata p̄tra naturā vtpote abusus in coitu licet sint p̄tra naturā sp̄c̄i. nō t̄m p̄tra naturam.

Item q̄ simplex fornicatio vtpote solū. Individuius cū soluta nō est peccatum.

Item q̄ dignitas esset in causis superiorib⁹ posse facere peccata & monstra p̄ter intentionē. cū natura hec possit.

Item q̄ delectatio in actib⁹ venereis nō impedit actū siue ysum intellectus.

Item q̄ continentia nō est essentialis virtus. (i. sp̄c̄m.)

Item q̄ p̄fecta abstinentia ab actu carnis corrupti virtutes.

Item q̄ paup̄ in bonis fortune nō p̄r agere in moralib⁹.

Item humilitas. pur quis nō ostentat ea que habet s̄z vilipendit & b̄h̄at se nō est virtus. Error: si intelligatur q̄ nec virtus nec actus virtuosus.

Item q̄ nō sūt possibile alie virtutes nisi acq̄site vel inate.

Item q̄ castitas nō ē maius bonū q̄ p̄fecta abstinentia.

Item finis terribilium est mors. Error: si excludat terrorem inferni qui est extremus.

Errores de resurrectione. Capitulum xxi.

Item q̄ nō p̄tingit corpus corruptū redire idem numero nec idem numero resurget. Error.

Item q̄ resurrectio futura nō d̄z credi neq̄ c̄cedi a pb̄o. q̄ impossibile est inuestigari p̄ rōnem. Error: q̄ etiam de quibus loquit̄ pb̄s in erb̄icis est sufficēter dispositus ad felicitatem eternam.

Item q̄ felicitas habet in hac vita & nō in alia.

Item q̄ hō post mortē amittit om̄e bonū.

Item q̄ bonū q̄ hōi possibile ē p̄sistit in virtutib⁹ intellectualib⁹.

Sequit̄ articuli d̄denari p̄stus Capitulum. xxii.

Iti articuli qui sequūtur fuerūt d̄denari in facultate artū p̄stus. M. ccc. xliiij. in festo natiuitatis d̄ni.

Nullus magister baccalaris vel scolars in artū facultate legens p̄stus audeat aliquā p̄ponem famosam illius autoris cui lib⁹ legit dicere simplr c̄ falsam. vel esse falsam de virtute s̄monis. s̄z crede debeat q̄ autor licet ponēdo illā habuit vñū intellectū. sed vel c̄cedat eā vel sensum v̄z distinguat a sensu falso.

Ca. hui⁹ ē q̄ pari rōne p̄ponēs biblie absoluto s̄mone. erūt negande qd̄ ē p̄iculosum. Et q̄ s̄mo nō h̄z veritatē nisi ex ipositione & vsu cōi accipit vel alioz. iō talis ē s̄tus s̄monis qualis eo cōiter autores vtunt̄. & q̄ extigit materia. cū s̄mōes sint inq̄rendi penes materiā subiectā.

Item q̄ nō dicat simplr vel de virtute s̄mōis oēm p̄pōez esse falsam q̄ est falsa s̄m suppositionē p̄sonalē terminō r̄ū. eo q̄ iste error ducit ad errozē p̄pōez. Autores enī sepe vtunt̄ alijs p̄pōib⁹ suppositionis.

Item q̄ nō dicat q̄ nulla p̄positio distinguenda sit qm̄ h̄ ducit ad p̄dictos errozes. & q̄ si discipulus vñū sensum p̄pōis accipiet & doctor alit̄ intellexerit discipulus false informabit donec p̄positio distinguet̄. Sicut si opponēs vñū sensuz intelligat & r̄ndens alit̄ recipiet disputatio erit ad t̄m si nulla fiat distinctio.

Item q̄ nullus dicat nouā p̄positionē esse c̄cedendāz si nō sit vera in eius sensu p̄prio. q̄ hoc dicere ducit ad errozes p̄dictos. q̄ biblia & autores nō semp vtunt̄ sermōib⁹ s̄m p̄prios sensus ipsoz. Magis enī oportet in affirmando vel negando s̄mones ad materiā subiectam attendere q̄ ad p̄prietatē sermōis. Disputatio nāq̄ ad p̄prietatē s̄monis attendens & nullā recipiēs p̄positionē p̄ter q̄ in sensu p̄prio. nō est disputatio nisi sophistica. disputaciones doctrinales. & dialectice que inquisitionē veritatis attendant modicā habent de nominibus sollicitudinē.

Item q̄ nullus dicat sc̄iam nouā esse de reb⁹ q̄ nō sūt signa & q̄ nō sunt termini vel orōnes. qm̄ in scientijs vtunt̄ terminis p̄ reb⁹ quas nobiscum portare nō possumus ad disputaciones. ideo sc̄iam habemus de reb⁹ licet mediantrib⁹ terminis vel orationibus.

Item q̄ nullus asserat simpliciter absq̄ orōne vel d̄z

functione istas ppones vel pfiles. qz fortes vel plato
vel deus z creatura nihil sunt. qz ista verba pma facie
male sonat. qz talis ppositio sensuz vnū bz falsuz vtz
si negatio in hac dicitōe nihil implicat intelligeret ean
dem cadere sup eā singularitē. s; vt sup entia plurali.

Capitulum. xxiiij.

Isti sūt articuli reuocati Anno dñi. M. ccc.
xviiij. die octo. pñius p fratrem Johem gaion ordinis
minoz in domo pñcaroz.

- Itē generare fm suā rōnem formale nō sit in patre.
- Itē qz generare realiter elicitorum sit in diuinis.
- Itē qz generare siue elicitorum siue inelictum sit in filio.
- Itē qz generare z generari in diuinis accepta notiona
liter sunt idēz inter se in diuinis.
- Itē dicere qz pater in diuinis nō sit formalit generans
alia generatōe qz illa qz filius formalit ē genitus.

Capitulum. xxv.

Errores iohannis de mercuria ordinis ci
sterciē. Articuli pñati p magros pistenses. Anno
dñi. M. ccc. xlviij. z pñbiti oib; baccalarijs legentib;
qz legūt vel legerūt snias sub pena pñationis ab oī ho
nore facultatis qñ articuloz aliqui reputant. erronei
aliqui suspecti aut male sonantes in fide.

- Itē qz factis erat possibile qz p voluntatē aut volitionē
creata xps aliqd voluit qd nūqz debuit euenire.
- Itē qz xps potuit dixisse falsum z asseruisse asseritōe
creata tam vocali qz mentali.
- Itē qz quicūqz vult deus vult efficaciter ita esse
- Itē qz deus facit qz aliquis peccat z qz sit peccator et
vult voluntate beneplaciti qz ille sit peccator.
- Itē qz nullus peccat volendo aliquid aliter qz de
us vult eum velle.
- Itē qz dñs aliqd reprobat qz ipse vult voluntate bñplaciti
- Itē quēlibet peccantem deus vult peccare voluntate
bñplaciti. z facit eū peccare z vult qz peccet.
- Itē qz deus facit malū esse z peccatū esse.
- Itē qz peccatū magis est bonū qz malum.
- Itē qz aliquis faciat aliqd oīno vt deus vult ipsum
facere voluntate bñplaciti qz talis peccet.
- Itē qz quicūqz peccat pformat voluntatē suā voluntati bñ/
placiti dei. sic qz illa vult qz deus vult eū velle.
- Itē qz possibile est xpm fm voluntatē creataz errasse
z fm hoīem mendacū pñlisse.
- Itē qz posset dici qz aīa xpi vnica verbo salte p accidēs
posset odire deū vel respucere siue detestari.
- Itē qz si aliqz bñs vsū liberi arbitrii incidēs in rēptati
onē tātā qz nō possit illi resistere moueat ad illecebrā
cū aliēa vxore nō comittit adulteriū. z sic d alijs pñs
- Itē qz aliqz est possibilis passio cui volūtas etiā habita
gra quacūqz sine miraculo nō posset resistere qñ elu
ceret actū fm illam z talis actus nō est peccatū.
- Itē qz nō ē peior demeritōe in casu qz viciōsū bz bituz
demeritōnū cū actu qz qz bz pñsimilē habitū sine actu.
- Itē qz nō est peior moraliter qz vitiosum habz habitū z
actū. qz qz habitū eiūsdē rōnis bz sine actu.
- Itē qz nō est melior meritōe qz bz habituz meritōnū et
actū qz qz bz pñsimilē habitū sine actu.
- Itē qz malus qz quicūqz malicia actuali z bituali eq̄lib; ad
inūicē nō ē peior ex actuali sit qz ex actuali tm̄ vel ex
bituali tm̄.
- Itē qz bonū qz quicūqz bonitate actuali z bituali ad inūicem
eq̄lib; nō ē magis bonū ex vtracqz qz ex bituali tm̄.
- Itē qz nulla creatura aut nulla circūstantia rei bona di
minuit pctm̄ qñ sit tātū qz rō forer sine illa cerer; pib;

Itē qz pia intentio z naturalis pietas augent pctm̄
z nō diminuūt ceteris parib;.

Itē peccatū post longā pñuetudinē cōmissum est mi
nus qz foret ante pñuetudinē.

Itē qz odiū pñmi nō ē demeritōnū nisi qz pñbitū a do

Itē qz pbabiliter possz sustineri cognitōne vel volitio
ne nō esse distinctā ab aīa. imo est ipsa aīa. z sic susti
nens nō tenet nec cogeret negare. pñonem p se no
tam. nec negat autoritatē admittendā.

Itē qz pbabile est in lumine naturali nō esse acciden
tia s; oēm rē esse substantiā. z qz vbi nō esset fides h
esset ponendū vel pbabiliter posset poni.

Itē qz nō ē euidentis euidentia reducta ad certitudinē pñ
mū pñcipij qñ quodcūqz qd est posset pñduci nobilit;

Itē qz tenentes vt cōter tenet qz intentio volitio sen
satio sint q̄litatez subiectiue exītes. in aīa qz pōt
deus creare se solo z hoc ponere vult bz pcedere z
dicere qz deus pōt facere se solo vt anima odiret pñ
mū z deum nō demeritōe.

Itē qz deus est causa aliquid actus demeritōnū vt
demeritōnū est.

Itē qz deus est causa peccati vt peccatum est z mali
in q̄ntum malum est.

Itē qz quicūqz voluntas causat aliquid. causat tali
ter in virtute pñe cause.

Itē qz deus ē causa maxima z imediata pñuatiōnis
z iusticie in actu.

Itē qz deus est actio z causa peccati vt peccatum est

Itē qz deus est causa cuiuslibet modi actus z cuiusli
bet circūstantie pñducte.

Itē qz a deo est qz actus demeritōnū sit in q̄ntuz de
meritōnū est.

Itē qz quicūqz creatura demonstrata hec est vera hec
chumera intelligit hec chumera pōt intelligi.

Itē qz quacūqz creatura demonstrata hec est vera hec
res maior deo pōt cogitari.

Itē qz ppter opera alicuius futura bona deus pñdi
nauit aliqū ab eterno.

Itē qz aliquis pñdestinatus est ab eterno ppter bonū
vsū liberi arbitrii. quē deus pñciuit eū habituz.

Itē qz nō sic gratis z misericorditer deus pñdestina
uit illum quē pñdestinauit quin z pte omnib; bonis
ipsius futuris vel alterius.

**Articuli extra magm Nicolau de vlticu
ria. Anno dñi. M. ccc. xlvij. post festum
omniū sanctorū.**

Capitulum. xxvj.

Isti sequentes articuli fuerunt in romana
curia pñdemnati z p magistrū Nicolau supradictum pu
blice in vniuersitate parisiensi reuocati. Dixi qz multa
venerūt ad aīam ex quib; ppendi seu iudicari bonū
esse simpliciter scribere istū tractatū. z qz vltorioz dila
tio displicebat deo. reuoco tanqz pñsumptuosum susce
ptum z periculosum.

Itē qz de reb; p apparentia naturalia q̄si nulla certū
tudo hñ pōt. illa tm̄ modica pñ in breui tpe haberi si
hoīes intellectu suū pñuertāt. ad res nō ad intellectu

Ar. seu cōmentationis. reuoco tāqz falsū z erroneū.

Itē qz nō pōt euidenter euidentia pñdicta ex vna re infer
ri seu pcludi. alia res. vel ex nō esse vnus ad esse alte
rius. reuoco tāqz falsum z erroneū z suspectū.

Itē qz ille pñones deus ē. de? nō est penitus idē signifi
cant licz alio z alio modo. reuoco tāqz falsum.

Itē qz dixi z scripsi qz hec pñpositio hō ē aīa. nō est fm
fidē necessaria nō attendes pñ nun necessariā pñer/

tasē p̄dictoz terminoz reuoco tanq̄ falsum.
Itē dixi pro chdolo: in p̄ncipio p̄mo q̄n legi sentēcias
z in epla secūda z tertia quas scripsit tra bonifaciū
q̄ ex eo q̄ vna res ē nō p̄t euidēter euidētia ducta
ex p̄mo p̄ncipio referri q̄ alia res sit. reuoco tanq̄ flz
Itē dixi in locis p̄dictis q̄ ex eo q̄ vna res est nō po
tēst inferri euidēter q̄ alia res non sit reuoco tanq̄
falsum z erroneum.
Itē ex eo q̄ vna res nō est non p̄t euidēter inferri
euidētia ducta ex p̄mo p̄ncipio q̄ talia nō sit. reuoco
tanq̄ falsum.
Itē ex eo q̄ vna res nō est non p̄t euidēter inferri
q̄ alia res sit. reuoco tanq̄ falsum.
Itē dixi in epla tertia ad bonifaciū q̄ certitudo eui
dentie nō habet gradus. reuoco tanq̄ falsum.
Itē in eadē epla q̄ de sba materiali. alia ab aīa nra nō
hēmus certitudinē euidētie. reuoco tanq̄ falsum.
Itē in eadē epla q̄ excepta certitudine fidei nō est alia
certitudo nisi p̄mo p̄ncipij vel q̄ in p̄mū p̄ncipiū p̄t
reduci v̄l resolui. reuoco tanq̄ falsum.
Itē in epistola q̄tra ad bonifaciū q̄ hec cōsequētia a est
z p̄us nō fuit. igit̄ alia res ab a ē euidēs euidētia de
ducta ex p̄mo p̄ncipio. reuoco tanq̄ falsuz z hereticū
Itē epistola q̄tra ad bonifaciū q̄ hec cōna nō ē euidēs
euidētia deducta ex p̄mo p̄ncipio. ignis ē app̄oxia
tus stupē. z nullū ē impedimentū. igit̄ stupa combu
rerur. reuoco tanq̄ falsum.
Itē in eadē epla q̄ nō scimus euidēter q̄ aliqua cā
causer efficaciter que nō sit deus. reuoco tanq̄ falsuz
Itē in eadem epistola q̄ nō scimus euidēter q̄ ali
quis sit vel esse possit effectus naturaliter p̄ductus
reuoco tanq̄ falsum.
Itē in eadem epistola q̄ quibuscūq̄ acceptis q̄ p̄nt esse
causa alicuius effectus nō scimus euidēter q̄ ad po
sitionē eoz sequat̄ effectus positiuus. reuoco tanq̄
falsum.
Itē nescimus euidēter q̄ in aliq̄ p̄ductione p̄cur
rat subiectū. reuoco tanq̄ falsum hereticū z erroneū.
Itē epistola p̄dicta q̄ nulla p̄t esse simpliciter demon
stratio q̄ ex exītia causarū demonstrat exītia effectū
reuoco tanq̄ falsum hereticū z erroneū.
Itē epistola p̄dicta q̄ nō est nobis euidēter notū q̄
possit fieri aliqua demonstratio a p̄ori realiter diffe
renti. reuoco tanq̄ falsum.
Itē q̄ nō p̄t euidēter ostendi nobilitas vnius rei
sup̄ aliam rem. reuoco tanq̄ falsum.
Itē in p̄dicta epla q̄ q̄cūq̄ re demonstrata nullū scit eui
dent̄ q̄ excedat in nobilitate omīs alias res. reuoco
Itē q̄cūq̄ re demonstrata nullus scit (tanq̄ falsum.
euidēter q̄n illa scit deus si p̄ deum intelligamus
eas nobilissimū. reuoco tanq̄ falsum.
Itē i eadē epistola q̄ aliq̄ nescit euidēter q̄ vna res
sit sibi? alterius. reuoco tanq̄ falsum erroneū z here.
Itē in eadem epistola in q̄libet re ostensa nullus scit
euidēter q̄n ipse idem debeat iponere bonozē ma
ximū. reuoco tanq̄ falsum zē.
Itē epistola p̄dicta q̄ aliq̄ nescit euidēter quin
ista rōnabiliter possit p̄cedit̄ aliq̄ res est deus ē. p̄
ductus. reuoco tanq̄ falsuz erroneū.
Itē dixi in vico straminū q̄ nō p̄t euidēter ostēdi q̄n q̄
liber res sit et̄na. reuoco tanq̄ falsuz erro. z hereticū.
Itē epistola sexta ad bernū. dixi q̄ pane demonstrato nō
nō p̄t euidēter ostēdi q̄n ibi sit aliq̄ res que nō sit acci
dens in instrumēto reuocationis reuoco tanq̄ flm.

Itē dixi epistola septima q̄ p̄t dici sine cōtradictiōe ad
quā q̄s possit ducti q̄ oīs res demūdo ē p̄ducta. re
uoco tanq̄ falsum erroneū hereticū z blasphemū.
Itē epla eadē dixi. q̄ ista cōna nō ē euidēs a ē p̄ductuz.
igit̄ aliq̄s p̄ducēs ē a vel fuit. reuoco tanq̄ falsum.
Itē epistola. ix. ad Bernū. dixi q̄ iste cōsequētie nō sunt
euidētes. actus intelligēti ē. igit̄ intellectus ē. acc̄
volēdi ē. igit̄ volūtas ē. reuoco tanq̄ falsum.
Itē semel dixi in vico straminū q̄ nō p̄t euidēter ostēdi
q̄n oīa q̄ a p̄arēt̄ sint vera. reuoco tanq̄ falsuz.
Itē dixi in q̄daz disputatiōe q̄ deus z creatura nō
sunt aliqd. reuoco tanq̄ falsum.
Itē dixi in quadam disputatiōe q̄ cōtradictoria ad
inuicem significant idē. reuoco tanq̄ falsum.

Item dixi q̄ vidi in dictis ar̄. z cōmētoris q̄
i stiones mille determinatas q̄s nō iueni rōes
demonstratiuas s̄z mibi bñ occurrūt aliq̄ p̄ q̄s
videbat̄ mibi q̄ ita possent teneri rōes oppositē sic. po
sute ab eis q̄s nō dixi nō eē determinatas z oppositas s̄z
solū pbabiles. istū articulū assero falsū. z reuoco sic tacet
Itē q̄ cū notitia q̄ p̄t bñ p̄m apparētia naturalia possit
in modico tpe multū admirari q̄ aliq̄ studēt in Arist. z
cōmētorie z vsq̄ ad eratē decrepitā. z p̄ter eoz p̄mo
nes logicos deserat res morales z cām boni cōis intēti
q̄ nūc exurrerit amicus veritatis s̄z q̄ ipemet z fecit so
nare tubā suā vt dormiētes in somno excitaret. Cōtri
stati sunt valde z q̄si armati ad capitale bellū. s̄cū ir
ruerūt. istum articulū reputo falsum z p̄sumptuosum
Itē q̄ res absolute p̄manentes de q̄b̄ d̄r cōter q̄ gene
rant̄ z corrūpūt. sunt eterne siue sint s̄be siue accidē
tia. reuoco z assero tanq̄ falsum hereticū z erroneū.
Itē q̄ in rebz naturaliū nō ē nisi motus localis disgre
gatiōis z cōgregatiōis. ita q̄ q̄ ad talē motū sequit̄ cō
gregatio eoz. p̄ ar̄ homaliū naturalū colligūt̄ adinu
cem z cōtrūst̄ naturā vniū suppositi d̄r ḡnatio. q̄n segre
gant̄ d̄r corruptio. Et q̄n p̄ motū localē ar̄ homalia euz
aliquo supposito q̄ sunt talia q̄ nec aduētus eoz videt̄
facere ad motū suppositi vel ad id q̄ d̄r opatio natura
lis et̄? tūc d̄r alteratio. istū arti. assero her. z reputo fal.
Itē q̄ lumen nihil aliud ē q̄ q̄dā corpa q̄ nata sunt seq̄
motū solis vel alteriū eoz. p̄ luminosi. ita q̄ sit p̄ motū
localē talū eoz. p̄ aduētiā ad p̄ntiam eoz. p̄ lū
noli. Et sic dicat̄ q̄ nō sit p̄ motū localē. q̄ ibi instant̄
fir. R̄ndet̄ q̄ imo sit in tpe sicut sonus luz nō p̄cipia
mus. q̄ sit subito. istum articulū reputo falsuz.
Itē q̄ vniuersū ē p̄fectissimū p̄m se z p̄m oēs suas p̄tes
z q̄ nulla p̄t eē imp̄fectio nec in toto nec in p̄tibz p̄p̄
h̄ op̄ret totū z p̄tes esse eternas. nec trāsire de non esse
ad eē. nec ecōuerso. q̄ ad illd̄ seq̄ret̄ necessario i vniuer
so vel in p̄tibz et̄? ip̄fectio. istū arti. reputo fal. z erro.
Itē quicqd̄ ē in vniuerso melius ē ip̄m q̄ nō ip̄m. istuz
articulū reputo z assero falsuz z erroneū.
Itē q̄ due albedines aut q̄cūq̄ duo indiuidua eius d̄ez
sp̄i. duentūt ad sensum vel intellectū vt eadē res. sunt
oīno eadē. nec d̄z eis negari aliq̄s q̄dus idēritat̄. q̄strū
cūq̄ sint in diuersis s̄tibz vel suppositi. istū arti. re. fal.
Itē q̄ p̄ntiatio bonoz z p̄ntiatio maloz p̄ (z erroneū
hoc sit q̄ q̄n corpa ar̄ homalia segregant̄ remanēt̄ q̄daz
sp̄s q̄ d̄r vniū intellectū? z aliū sensus. z isti sp̄s sicut in
bono se hēant in ōptima dispōne sic se hēbūt in finit̄
p̄m q̄ illa iudicia in finit̄es cōgregabūt. z sic in h̄ bonū
p̄ntiabit̄. malū ar̄ p̄ntiabit̄. q̄ in finit̄es q̄n iterabit̄ cōgre
gatio suoz ar̄ homalium habebit̄ temp̄ suam malā dis
positiōez vel p̄t aliter poni. q̄ illi duo sp̄s bonoz

quā dicuntur corrupti supposita eorum sunt alteri supposito constituto et arithmetis perfectionibus. Et quod tale suppositum sit minoris perfectionis. idcirco intelligibilia magis quam prius remeant ad eos. Istum articulum assero falsum et erroneum.

Item quod omne corruptibile includit in se repugnantiam et contradictionem reputo falsum erroneum et hereticum.

Item quod isti conclusioni. Res permanentis nature sunt eterne. magis est assentiendum quam oppositum. Et si aliqui dicant eum negare fidem. Ex hoc non ostenditur vel non ostenditur quod hoc non possunt dicere nisi mentiendo. Istum articulum reputo falsum.

Item quod aeris anime nostre sunt eterne. sed quod aliqui in telli. amicus aliqui non. hoc per tanto est. quia per morum spiritalem reddunt aliqua ratio intelligibilis. cum coniungunt aliqua circa sensum sicut dicit in rebus permanentibus mutabilibus. nihil est novum de novo in esse positum. cum aliqua res est aliqui presentis alicui per morum localem cui primo non erat presentis. istum articulum assero falsum et reputo hereticum.

Item quod supposita redibunt eadem numero per reditum eorum per celestium ad eundem situm. istum articulum assero falsum et reputo erroneum.

Item quod eadem intellectio que nunc est in presentis mihi erit postea presentis alteri supposito. istum articulum reputo falsum.

Item quod potentie nihil recipiunt ab obiectis. sed presente obiecto sic. et aliis concurrentibus ad operationem potentie aliqua realitas efficit presentis anime que prius non erat presentis et tunc erat alteri presentis nec fit presentis. ut sic per resolutionem corporum arithmeti ut dicit sed solum per quandam motum spiritalem iuxta gratiam. istum articulum reuoco et assero falsum in se et in ordine ad precedentem heresim sapienter.

Item sicut vilia tendunt ad centrum et ad terram. propter vngentiam. quia sunt similia ignis autem ad ignem et corpora alia nobilia ad sibi similia. ita videtur quod ad aias nobiles veniant exemplaria nobilia. et ad viles vilia. et que sunt de terra terra loquuntur. unde talis aduentus est plaris nobilium vel viliu videtur attestari perfectionem viliam perfectionem aiaz. quod talia exemplaria ut sic non veniunt nisi propter vngentiam. istum articulum reprobo et reputo falsum.

Item quod si non ponitur generationem non ponitur subiectum solum ordine ipsius cause post non esse. puta. hoc ens est et prius non fuit. vel si aliquid motum intelligeret hoc esset respectus fundatus in ente nec sub alio intellectu procederet conclusionem oppositam per hoc ex nihilo nihil fit. istum articulum reputo falsum.

Item quod desiderium naturale non est frustra. ideo quicquid desideramus aliqui adipiscemur. unde quicquid appetit ire ad nostram dominam aliqui ibit. istum articulum reputo falsum erroneum et hereticum.

Item anno. rrr. quo fecit istum tractatum fecit perclama- ri quod legeret librum politice Aristotelis sub hac forma quod quicquid voluerit audire librum politico Aristotelis vna cum quibusdam questionibus in quibus disputat de iusto et iniusto. per quas poterit novas leges condere. conditas si que sunt corrigende corrigere. veniat ad talem locum et inueniet magistrum Nicolai de vlticuria qui docebit omnia ista in dicta lectione. In quadam questione de terminasse videtur quod in aliquo casu furtum sit licitum et explicat in casu qui sequitur. Donat quod aliquis iuuenis bene natus inueniat aliquem qui in breui valeat eum instruere in omni scientia speculativa que potest haberi de rebus creatis. et non velit facere nisi ille iuuenis det centum libras

quas ille iuuenis non potest habere nisi per furtum. dicitur quod in hoc casu furtum erit licitum illi iuueni. quod probatur sic. Quod est amabile deo illud est faciendum. sed quod ille iuuenis accipit sciam perfectionem est amabile deo et non potest per alium modum fieri ut dicitur nisi per furtum. igitur furtum est faciendum. Istum articulum reputo et assero falsum quo ad percomizationem hereticum quod ad determinationem. falsum quod ad probationes.

Item quod hoc est principium primum et non aliud. si aliquid est aliud est. istum articulum assero falsum.

Item quod deus et creatura non sunt aliquid. falsum et scandalosum est per verba sonant.

Item significabile complexum per istum completum deus et creatura distinguuntur nihil est. assero falsum et scandalosum.

Item quod est transitus de contradictione in contradictionem si nemuratore reali cuiuscumque inter se. istum articulum reputo falsum.

Item quod quecumque distinguuntur sume distinguuntur et equaliter distinguuntur. istum articulum reputo falsum.

Item quod deus potest percipere creature rationabiliter ut habeat ipsum odio et ipsa obediens plus meretur quam si ipsum diligeret ex precepto. quam hoc faceret cum maiori conatu et magis per propria inclinationem. istum articulum assero falsum.

Item si aliquis velit conformare voluntatem suam voluntati diuine. sequitur necessario altera pars illius disiunctive vel quod deus eum instrueret de omnibus necessariis et pertinentibus salutem suam ita quod errare non posset. vel quod non erraret et si erraret in quocumque actu suo ille error. non esset sibi imputatus nec peccaret imo mereret in omni actu sequere talem errorem. imo plus vel minus quam est eliciendo actum oppositum sequendo iudicium rationis. istum articulum assero falsum et reputo erroneum per tacet.

Item quod in principio primo suo tenuisse dicitur quod quilibet tenet plus diligere meliorem proximum se quam seipsum. istum articulum reputo falsum.

Item quod in ecclesia sancti sepulchri parisiensis predicasse dicitur. quod quilibet tenet plus diligere proximum meliorem se. istum articulum reputo falsum.

Item quod magister Nicolaus de vlticuria predictus dicere debeat aliter et intelligibiliter quod propter istos articulos et propositiones per eum reuocatas. ac multos alios articulos falsos et hereticos huius episcopi et libelli combustis fuerunt in scriptis reuocare debeat publice solenniter expresse propositiones per eum coram nobis reuocatas. alios articulos a predictis asserendo aliquos falsos aliquos presumptuosos etiam et quod debeat iurare in presentia nostra ad sancta dei euangelia quod nunquam recedat aut docebit etiam clam vel palam et respiciat se cancellario parisiensi et vniuersitati magistrorum et scholarium parisiensi et etiam regentium.

Capitulum. xxvij.

Isti articuli qui sequuntur sunt condemnati ab episcopo parisiensi et magistris theologie regentibus parisiis Anno domini. M. ccc. xl. in octava episcopi domini.

Item quod diuina essentia in se nec ab homine nec ab angelo videbitur.

Item quod diuina essentia licet sit eadem in patre et filio et spiritu sancto ut essentia tamen ut est forma siue in ratione forme est vna in patre et filio. et non vna in spiritu sancto.

Item spiritus sanctus putatur esse amor. vel nexus non procedit a patre et filio. sed tamen a patre.

Item quod multe fuerunt hereses ab eterno que non erant deus.

Item quod corpora glorificata non erunt in celo empireo cum angelis. sed in celo cristallino vel aliquo quod est supra firmamentum quod presumebant dicere de beata virgine.

Item q̄ p̄mū nūc z creatura nō ē creator nec creatura.
Item q̄ angelus in primo instanti sue creationis fuit
malus z nūq̄ bonus.

Item q̄ angelus in eodē instanti p̄t esse in d̄uerf̄ loc̄.
Item q̄ q̄ habebit meliora naturalia habebit de neces-
sitate maiorem gratiam z gloriam.

Item q̄ diabolus nūq̄ habuit vnde stare posset.

Item nec adam in statu innocentie.

Capitulum xxviii.

Copia cedule reuocationis quorūdam ar-
ticulorū fratris dyonisi soulechat ordinis fratrum mino-
rū facit p̄ eundē p̄sius z in curia romana. Reuerendi
magistri mei z dñi dixi aliqua in p̄ncipio meo sniariū
que in nōnullorū auribz male sonuerūt z ex causa. Ego
veritate coactus z ex ordinatione reuerēdi patris dñi
cancellarij parisiensis ac facultatis theologie m̄groz
tanq̄ ecclesie z dicte facultatis theologie hūilis filius
ip̄a dicta in p̄fato p̄ncipio meo male posita corripo s̄
hac forma Quia tertia conclusio articuli q̄rti fuit hec q̄
hec bñdicta imo sup̄bñdicta lex z dulcissima. v̄icz lex
amoris de qua loquebar oēm aufert p̄prietatē z dñiuz
p̄bau. q̄ nō querit vindictā q̄ paties est. j. Loy. xiiij.
nō grossititē cordis. q̄ paties est doloris primi. Itēz
nō est ambitiosa q̄ntū ad honores. Non q̄rit que sua
sunt q̄ntū ad t̄palia vñ glosa nō emulat. i. nō inuidet
q̄ nō eā aliena p̄tristat facilitas s̄z alterius bonū dili-
git vt suū. P̄dicatā conclusiōe reuoco tanq̄ falsam er-
roneam z hereticā. q̄ r̄ps z apli illam legē p̄fectissime
tenuerūt. z adhuc multi tenent z p̄ dei grām tenebūt q̄
p̄prietatē z dñiuz hēbunt. dico etiā q̄ autoritas apli z
glo. p̄ quas p̄babā nō p̄bant dictā conclusiōe. nec sunt
ad p̄positū vt apparet intuenti textū z glosas autenti-
cas sup̄ illo. Et illa conclusiōe intuli correlariū p̄mū q̄
hec lex dispensat duo p̄noia possessiua. v̄icz meū z tuū
p̄bau. q̄ ista duo vnū facit. imo etiam om̄ia in vnum
gregar̄ sicut dyonisius dicit de celesti hierarchia. ca-
pitulo. j. in p̄ncipio. Om̄e darū bonū z om̄e donum p̄
fectū de sursum est descendens a patre luminū. S̄z et
cunctus a patre luminis mori apparitiōis p̄cessus ad
nos bonitatis dono veniens rursus sicut vnū faciens
virtus suscitacione nos adimpler z suertit ad congre-
gantis patris vnitatem z deificam simplicitatē amor
em̄ om̄ia vnum z vnū facit. s. dei. quia nō querit que
sua sunt sed que iesu christi.

Item intuli secūdu correlariū q̄ nō minus facit om̄ia
cōmunia charitas quā extra necessitas. p̄bau. quia z
vnum fit ex amore dei z atēz ex amore sui sed affectio
iusti est intensior z eligibilior. quā cōmodo p̄ baccala-
rio de sancto bernardo in secūdo correlario quarte cō-
clusiōis articuli. igitur. Confirmauit p̄ augustinū in
p̄logo contra q̄nq̄ hereses dicentem. q̄ plus obligat
charitas q̄ necessitas. dico nunc q̄ ista duo correlaria
vt sequūt ex conclusiōe p̄dicata sunt falsa. z dico q̄ auto-
ritates ille quas adduxi nō faciūt ad p̄positū.

Item ex p̄dicata conclusiōe intuli aliud correlariū quod
fuit quartū. q̄ legē hanc dedit christus discipulis suis
p̄ncipaliter z actualiter exequendū nō solum habitua-
liter. p̄bau. quia dixit. Hec mando vobis vt diliga-
iutem sicut z dilexi vos. Jobis. xv. p̄ istud correlariū
intelligendū hanc legem amoris auferentē oēm p̄prie-
tatem z dñiuz. p̄t cōclusio dicit sic intellectum repu-
to falsum. erroneū. hereticū. z d̄ determinationē eccle-
die dico etiam q̄ autoritas quā allegauit nō est ad p̄positū
Item conclusio quarta z finalis mea fuit q̄ actualis ab-

dicatio cordialis voluntatis z t̄palis potestatis dñi
seu autoritatis statum perfectissimū ostendit z efficit.
p̄bau. quia hoc p̄ regula perfectionis a christo datus
est. Math. xix. Si vis perfectus esse vade z v̄ede oia
que habes z da pauperibus. Idem Luce. xix. Idem
Marci. x. vnde nō dixit. pone in arca aut in scrinio.
sed si videas pauperes da. quia vt dixit x̄pus Math
xxvj. Pauperes semp habebitis vobiscum. me autē nō
semp habebitis. z dicebā q̄ ideo nō dicat homo hanc
regulam a deo esse datam sed animi p̄parationem. s̄z
si opus sit. quia vbi semp opus est semper debet fieri.
Sed quia re vera paruus color sufficit ad excusationē
agere volenti. Isti volunt dare intelligere q̄ aurical-
cum est aurū z fel mel. sed si ex ignorantia crederent t̄ri
est qui querat z iudicet. q̄ p̄bationes dicūt hanc con-
clusionem esse positam vniuersaliter. ideo ipsam vni-
uersaliter intellectam dico falsam erroneā z hereticā.
quia nec christus nec apostoli statum perfectissimum
habuissent. z autoritates ad eam p̄bandā adducte nō
sunt ad p̄positum. vt p̄z p̄ glosas ordinarias z docto-
res in hoc studio z alibi approbato. Alias p̄bationes
vt p̄bant istam conclusiōem reputo falsas z erroneas
Et vltimā dico falsam iniuriosam z scandalosam. Et
p̄dicata conclusiōe quarta inferebā p̄mum correlariū
q̄ christum nō abdicasse h̄mōi possessionem z ius in tē-
poralibus nō habet ex noua lege imo potius oppositū.
quia Math. viij. filius hoīs nō h̄z vbi caput reclinet
Item secūdu correlariū est istud q̄ hanc legem p̄
regula perfectionis christus docuit z exemplo confir-
mauit. p̄bau p̄ regulam nunc dictam. Uade z vende
omnia que habes z da zē. Etiam quia vocati om̄ia dī
miserūt. Matheus theoloneū. Petrus z alij r̄beria.
Math. xix. Ecce nos reliquimus om̄ia. Ista duo cor-
relaria reuoco tanq̄ falsa. erronea. z heretica. z cōtra
determinationē decretalis dñi Jobis pape que inc̄p-
pit. quia quorūdam inter cetera dicentis om̄is vir in
cuiuscūq̄ p̄prietate z in eius vsu. Que quidem assertio
continet multa falsa. cum nec christū ex p̄prietationēz
p̄dicatam. in se seruasse. nec etiāz imposuisse apostolis.
nec sub v̄oto ab eis fuisse assumptū euangelica seu apo-
stolica doceat hystoria. sed contrarium euidentius ma-
nifestat hec decretalis. Dico etiam q̄ autoritates non
sunt ad p̄positum vt liquide apparet intuenti textū et
glosas ordinarias z approbatas. **P**reterea fuit cor-
relariū quartū q̄ intuli q̄ abdicatio rerum temporalium
f̄m animi p̄parationē nullam aut valde imperfectam et
fragilem ostendit z efficit p̄fectionem. p̄bau primo q̄
semp habent pauperes. secūdo quia nō valet nisi rōne
actus. igit actualis est p̄fectior. Istum articulū reuo-
co tanq̄ falsum z scandalosum nec p̄bationes sunt ad
p̄positū. Itē r̄ndēdo ad q̄ndā baccalariū de domo be-
ati Bern. cū ille dixisset q̄ x̄ps talia nō abdicauit. illud
negauit z dixit q̄ x̄ps nihil sibi retinuit. Ista duo dicta
reuooco tanq̄ falsa z heretica. q̄ x̄ps oculos habuit p̄p̄-
infirmos a fidelibz oblata z seruās q̄ z suoz necessita-
tibz z alijs indigentibz tribuebat. vt z x̄pi euāgelii z be-
atus aug. ac etiāz determinatio romāi p̄ntific. hec testāf
Ultimū correlariū q̄ posui fuit q̄ nō plus curauit
x̄ps de t̄paliū q̄ faciūt diuites de paup̄ibz. p̄bau. q̄
f̄ciuit z nō habuit porū. z p̄ nobis nudus in cruce pe-
pendit. nūc dico q̄ x̄ps de t̄paliū curauit. q̄ nō om̄ia
abdicauit vt sup̄ dicitū ē. q̄ autē inui de diuitibz q̄ nō
curāt d̄ paup̄ibz. s̄ retracto tāq̄ iuriosū illis diuitibz
p̄ q̄z elemosynas paupes sustentant. Dec igit oia male

sonantia sic p̄s exp̄sa in meo dicto sn̄az p̄ncipio ma-
le posita reuoco & retracto vt dictū est p̄mittēdo bona
fide q̄ illa decerō nō tenebo. nec dogmatizabo et ita
iuro. veniā humiliter implorans de cōmissis. hec oīa
p̄dicta dictus frater dyonisius iterū omnino in p̄sentia
magistri guillemi romani lectoris sacri palatii apo-
stolici. & aliorū nouē magistrorū in theologia parisius
reuocauit. & ad sancta dei euangelia iurauit se appel-
lationē quā interposuerat nō p̄secuturū ac conclusio-
nes p̄dictas et correlaria tanq̄ falsa erronea et hereti-
ca abiurauit s̄m tenorem reuocationis alias p̄ eum fa-
cte parisius. modo et forma superius annotatis. Hec
aut̄ reuocatio facta est auinione in domo p̄fati maḡri
guillemi romani. Anno. M. ccc. lxx. die ultimo mē-
sis Januarii. indictione tertia. pontificatus sanctissi-
mi in x̄po patris & dñi dñi nostri ybani diuina p̄uide-
ria pape sexti. anno tercio.

Reuocatio articulorū p̄dictorū facta p̄ eundem fratrē
dyonisiū in disputationibus solēnibus publice fa-
cta in ecclesia p̄dicatoz. Parisius aut̄ anno dñi. M.
ccc. lxx. die Jouis post Quasi modo. demando re-
uerendissimi in x̄po patris & dñi. domini cardinalis
beluacensis cōmissarij ad hoc p̄ sedem ap̄licā deputati
Item cum debui exponere dicta mea in curia romana
coram reuerendissimis patribus dominis cardinali-
bus nemansensi & vabrensi addidi. p̄positiones que se-
quunt̄. viz q̄ x̄pus in morte om̄ia simpliciter abdica-
uit. istam reputo tanq̄ falsam erroneā & hereticā.

Item dixi q̄ quādo corpus in sepulcro mansit ibi cha-
ritas abstulit ab eo oīem p̄rietatē & dñitū. istam reuo-
co tanq̄ falsam erroneam & hereticam.

Item dixi q̄ tūc vacauit sedes generalis domini vsq̄
ad diem istam vt sequit̄ ex p̄dictis seu ad sensuz p̄dicta
rum. reuocauit & reuoco tanq̄ falsum & erroneam.

Item quia aliqui dicūt q̄ dixi in p̄dicta declaratione.
p̄mo q̄ lex amoris. i. charitas que statū p̄fectum facit ē
inseparabilis a nobis. & q̄ loquebar de charitate siue de
lege amoris. ex cuius obseruatione seu obseruātia vni-
uersusq̄ status p̄fectio mensurat̄. loquendo de meri-
toria p̄fectione in hoīe vsū rationis habente. Sc̄do
quia cuiuslibet creature rationali hec lex naturaliter est
indita. Et tercio q̄ deus s̄m hāc legem viuit. Istas p̄-
positiones nō credo me dixisse neq̄ dixi. q̄ istas repu-
to falsas erroneas & hereticas. p̄dictas aut̄. p̄positiones
p̄ me reuocatas abiuro & p̄mitto eas decerō. nec te-
nere nec dogmatizare publice vel occulte. & veniā pe-
tūi & peto humiliter de cōmissis.

Capitulum xxix.

Reuocatio magistri Johis de
caloze. Anno dñi. M. ccc. lxxij.

Anteq̄ descēdam ad p̄clusiones habeo ali-
q̄ dicere. q̄ in p̄mo articulo meaz vesp̄riaz posui duas
p̄positiones vnam sc̄z q̄ sūmus legislator deus ip̄e di-
gnus est infinitis p̄fectionibus. quas nec habuit nec
habet nec habere p̄t. Nunc dico q̄ ista p̄positio ma-
le sonat. imo reputo eam in sensu cathogorico falsam.
quē sensum facit. nec in illo sensu intellexi eam. sed in
hypothetico sc̄z q̄ si essent infinite p̄fectiones imagina-
biles quas deus nō habet adhuc esset dignus p̄fectio-
nibus. Eodem mō de secūda p̄positione sc̄z q̄ infini-
te p̄fectiones simul in legislatoris essentia sunt digni-
tas ad infinitas alias.

Item quia ex p̄dicta intuli vnum correlarium sc̄z q̄ di-

ctus legislator dignificauit se in carne ad suam assu-
ptionem hypostaticam. intellexi dignificauit. id est
manifestauit.

Istud aut̄ quod vltra addidi sc̄z q̄ si als nō fuisset assu-
ptus s̄m hoīem dignus esset. quia fructus & istud plu-
ries reiteraui dico q̄ intellexi & p̄tuli tanq̄ disputabi-
le. nunc dico q̄ nō est disputabile & q̄ est falsum.

Item quia p̄posui in mea cōclusionone tercij articuli q̄
subducta p̄orgatiua disparis acceptionis veritatis s̄b
falsitate staret vt verus cultor non amplius q̄ falsus
meretur & istam pluries reiteraui. dico q̄ male sonat
quia p̄cedit ex sua suppositione impossibili. aliquibus
tamen posset apparere possibilis.

Suerūt parisius quidā discipuli cuiusdam
almarici noīe studentes parisius qui dixerūt mortuo
eo. q̄ illud quod alias est peccatū mortale vt stuprum
factum in charitate nō est peccatū impunitatē pecca-
toz p̄mittentes. deum bonum & nō iustum dicentes.
qui ab ecclesia p̄pter huiusmodi p̄demnati a rege fran-
cie extra portas sunt combusti. Heresiarcha vero eoz
almaricus a generali concilio rome p̄demnatus est & ex-
cōmunicatus & ex ciuitate exhumatus. & cinis & ossa p̄
sterquilinū sunt dispersa & merito.

Capitulum xxx.

Articuli Ludouici reuocati.

Anno domini. M. ccc. lxxij.

Primo p̄bando primā p̄tem prime supposi-
tionis arguit sic. Ad quodlibet nomē velle vel nolle
respectu cuiuslibet p̄ducibilis ad extra sequit̄ necessa-
rio mutatio in voluntate p̄fecta. Deinde arguit hypote-
ticē sic. Si d̄s de nouo aliq̄d veller vel noller ad extra
seu sit in deo ess̄z nouū velle v̄ nolle ad extra ip̄e intrin-
sice mutaret̄. igit̄. velle & nolle dicūt denoiatiōz intrin-
secā. & hec fuit mens mea p̄ hoc q̄ dixi in secūda p̄ba-
tione huius q̄ tam velle q̄ nolle ad extra est actus vi-
talis p̄fecte voluntatis ipsam imutans vitaliter nō
intellexi q̄ p̄ velle & nolle deus mutaret̄ intrinsece. sed
q̄ sunt opera vitalia. Sed quia apud multos iste mo-
dus loquendi velle diuinū imutat voluntatem diuinā.
significat em̄ q̄ ip̄e intellectus mutatur. et non
placet domino cancellario & factarij q̄ decerō in di-
uinis tali modo quis vtatur. dixi in secūdo correlario
prime suppositionis q̄ lic̄z p̄fecte voluntatis seu di-
uine essentie quodlibet intrinsecum sit absolute neces-
sarium s̄m suum esse reale. tamen est aliquid intrinse-
cus contingens & nō est necessarium s̄m suum esse for-
male. parz de nolle & velle ductis ad extra. Istud sicut
ex plano & dico q̄ nihil intrinsecū deo est contingens
s̄m intellectum quē facit tanq̄ catholice fidei dissonū
Similiter illud q̄ dixi in tercio correlario q̄ stat deū
esse intrinsece aliqualem & ipsum posse non esse talem
& tamen ipsum esse talem imutabiliter. debet sic intel-
ligi. id est stat deum aliquid velle ad extra & ip̄m posse
hoc nūq̄ velle & tamen imutabiliter. Quod dixi in p̄-
batione huius q̄ nō est inconueniens q̄ aliquid sit deo
s̄m suum esse reale. & tamen nō sit deus s̄m suū esse for-
male. debet sic intelligi. id est q̄ aliquid sit deus realit̄
& tamen aliqua formali denoiatione denoiat̄ que sibi
nō competit p̄cise quia deus. sed rōne alicuius effe-
ctus. Unde supradicti damnant hāc p̄positionē tanq̄
fidei dissonam s̄m intellectum quē facit sc̄z q̄ aliquid
est deus s̄m suum esse reale & tamen ipsum non est deo
s̄m suum esse formale.

Item dixi in nono correlario qd non stat intellectus perfectus cognoscere vera contingencia et illorum ad extra non esse productivam voluntatem.

Item dixi in decimo qd perfectus intellectus ad esse peccati vel peccatum est non per immediate applicari cognoscitivus. et per istum se queritur finaliter peccatum esse vel deformitatem aie non esse proprie aliqua virtute vere. primum est maledictum et falsum. quia ad hoc sequitur quod deus non cognosceret peccatum aut voluntatem divinam horum esse productivam quia verum est falsum et secundum fuit alio demeritum. Et alia correlaria pro eo quod primo conveniunt falsa sunt et male sonant. In secundo correlario secunde suppositionis dixi quod stat aliquid esse actu miraculosum et tamen in illo quod sic actuat nullas ponere perfectionem simpliciter. magistri nostri istum modum loquendi non approbant sed quod deus actuatur sicut nec illud quod deus immutetur. Item in quarto et quinto correlariis secunde suppositionis dixi quod perfecta voluntas non intensius diligit predestinatum quam diligit peccatum. et quod non plus intendit sine diligit se quam diligit diabolum esse naturaliter non deest ista dicere. quia in auribus audientium male sonant. et falsa sunt. cum in augustinum aliquid diligitur sit ei velle bonum. et ideo intensius diligitur est et maius bonum velle. et ita coiter intelligunt homines.

Correlarium octavum fuit tale quod quilibet volitio quod deus vult a esse non minus distinguit formaliter a volitione quod vult b. esse quam distinguit a materia prima realiter. probatur per hoc quod quilibet volitio qua deus vult a. esse in mente formaliter distinguit a volitione qua vult b. esse correlarium hoc est falsum. probatio erronea. quia non est admittendum quod licet eorum quod in deo sunt plura in se aut plura in se esse distincta correlarium non fuit. nullum velle in mente perfecte voluntatis continet aliquid ad extra productibile. hoc est falsum. quia velle dei est causa rerum. in probatione aut correlarii scripti. quod si poterit volitio angeli. volitio domini que est in mente esse actualis volitio quod non reputo impossibile. et tamen per huiusmodi volitionem etc. Predictum correlarium nunquam probabile. nec credo dixisse esse possibile. et est erroneum. quia alias fuit reprobatum. ac etiam quicquid ex eo sequitur in quantum ex hoc sequitur est possibile.

In tercio correlario tercie suppositionis dixi quod peccatum esse perfecta voluntas deus non potest immediate nolle. et in alio. quod peccatum non est immediate odibile a perfecta voluntate. Ista male sonant et discordant scripture et dictis sanctorum. hoc autem intuli ex duobus correlariis quorum unum fuit quod perfecta voluntas quicquid extrinsecus potest immediate velle. propter immediate nolle et converso. Aliud est quod immediate ipsa potest nolle propter efficere. que applicata ad peccatum formaliter superius falsa sunt. et male sonant. Item tercio correlarium fuit quod liber extrinsecus perfecta libertati seu voluntati eorum ab ipsa est odibile sicut diligibile et contra. hec propositio est erronea et repugnare videtur voluntati divine.

Secunda conclusio mea fuit Evidentie ad dictoria intellectus divinus formaliter in mente formaliter repugnat. dixi in probatione quod quilibet eorum in mente. nunc dico quod illa conclusio cum suis correlariis et sua probatione male sonant. Item ad hoc quod designantur in deo esse plura et immensa distincta quod iam fuit hic et superius reprobatum. Quorum etiam ad hoc quod dicitur et immense repugnat male sonant. quia ad hoc datur intelligi quia repugnancia sit intrinsece in deo.

Capitulum. cxxj.

Forma et modus revocationis facta parisiis per fratrem Guidonem ordinis heremitarum sancti augustini actu legentis parisiis sententias in scholis dictorum

divinis. Anno domini. M. C. C. lxx. vij. die mensis maii. Et hoc anno legendo et respondendo ambulavi in magnis et mirabilibus super me. verbum veritatis non recte tractando sed verbis intendendo prophetantis et vaniloquis que ad impietatem provocat et audientium subversionem. et quibus factus sum occasio scandalum in sanctissima facultate et ordine meo. quod mihi displicet bono corde. idcirco iuxta pietatem et sanctam ordinatorem domini Lancellarii parisiensis. ac ceterorum magistrorum reuerendorum theologicę facultatis. quorum correctio et ordinatio me submisit et submitto dicta mea scripta volo reuocare et intentionem meam ostendere bonam non obstaculis dictis et scriptis in forma que sequitur. Et licet domini et magistrum reuerendi istas conclusiones posuerim non est intentio / nis mee nec unquam fuit per dei gratiam eas sustinere pertinaciter. Revocatio facta Parisiis. Anno domini. M. C. C. lxx.

Primo dixi istam conclusionem. Caritas que semel labitur vel deperditur nunquam fuit vera caritas. et iam probavi contra baccalarium beate marie de monte carmelo. hanc reuoco tanquam falsam et hereticam. et etiam que eneruat effectum sacramentorum. scilicet baptismi et penitentię. et etiam contra decretum ecclesie in capitulo fidelium. extra summam tri. et fide catho. in clementium. etiam tanquam scriptas intermentem. quod enim nullo modo vere est. Deseri non potest. ut ait gratianus. et presumptuose positum esse. quia eam dixi valde probabilem. et tamen est contra conclusionem et doctorum opinionem. scilicet magistrum sententiarum gratiani et plurimum aliorum. Si que vero auctoritates Augustini vel aliorum videantur ad oppositum. intelligenda sunt de charitate finali que manet in patria. de qua loquitur apostolus. i. ad Corinthios. xiiij. caritas nunquam excidit. Vel intelligendum est de charitate secundum efficaciam. ut magister meo videtur glosare.

Secundo ex hoc intuli quod prescius existens in charitate non potest mereri vel elicere actum meritorium vite in eterna scilicet vitam vite nostre. reputo falsum et contumeliosum. Tercio. dixi contra baccalarium predicatorem conferendo cum ipso quod homo meretur vitam eternam de condigno. id est. quod si non daretur ei fieret sibi iniuria. et sepe si quod deus faceret sibi iniuriam. et hanc probavi istas reuoco tanquam falsam hereticam et blasphemam et mihi contradicentem in conclusione infra recitanda. que dicitur. Torum est a deo ita quod nihil a voluntate.

Quarto dixi in disputacione respondendo de quibuslibet si nullum esse liberum arbitrium adhuc esset peccatum. quod scripsi in hac forma. pono unum probabile. scilicet. si nullum esset intentum vel volitum adhuc esset peccatum tanti mali vel meriti. probatio fuit. quia imaginato quod nullum esset arbitrium adhuc esset in dei intuitu malum. hanc reuoco tanquam falsam manifeste erroneam et hereticam scandalosam et blasphemam.

Quinto dixi quod bonum meritum est a deo ita quod nihil est a voluntate. quam in hac forma scripsi. tanti meriti est ex quo beneplaciti intenti et voliti non ex quanto. hanc reuoco tanquam falsam scandalosam et in fide suspectam. et mihi contradicentem in tercia propositione superius revocata.

Sexto dixi quod deus potest aliquem necessitare preveniendo voluntatem ad bonum actum. que errorem sepe in hac forma. deus quicquid prevenit ita voluntatem puri virtutis quod nunquam potest in non actu meritorium. probavi sic aliter sequeret quod homo posset mutare divinum propositum. Secundo quod homo posset facere hominem mendacem. alia sententia probabilis est ista quod deus posset necessitare aliquem ad bonum actum preveniendo. hec sustineri potest. Probationem tamen adduxi ad hanc scandalosam et in finem

de suspectam.

Septimo dixi qd dare plures unitates que no faciunt numeru. quod reuoco tanq falsum scandalosus r in fi de suspectu qtu ad trinitate in diuinis.

Octauo dixi r scripsi q nulla creatura ronalis specialiter e in sensu qd deus e sibi ee. r ex hoc intuli in eode scrip pro. q in omni eo q no e deus eentialius e no. ee qd ee ipm has reuoco falsas false positas r erroneas.

Nono dixi r scripsi q aliqd pot ee sine tpe in merito et peccato. r pbauit q possibile fuit vel e aliqd ee in instati eternitatis in merito. r consequer in instati tempis i peccato. r iterato in instati eternitatis in merito. hanc reuoco cum sua pbatione tanq falsam fatue positam r in intelligibilem.

Capitulum. xxij.

Reuocatio facta Anno dni. M. cccij.

Quia ego Simon in respondendo in vesperis exponendo vel declarando terminos questionis q b nomen iesus dicitur e de deo accidentaliter r ex pre significat filiu dei qui assumpsit natura humanam. Ponendo conclusiones posui p prima conclusione q bec ppositio e possibilis. iesus no e deus. pbauit ex eo q humanitate assumpta. p possibile deposita. iesus no e deus. no e possibilis. sicut nec ista. filius dei q assumpsit naturam humanam non est deus.

Secundo q iesus pot ee r no ee Iesus. expositionem r significacione huius nois iesus reputo insufficiente falsificante conclusionem. r correlariu. posito naq q b nomen iesus significat illud qd significat bec oratio filii dei q assumpsit natura humanam bec iesus no e deus. no e possibilis. sicut nec ista. filius dei q assumpsit naturam humanam non est deus.

Item posito eodem. bec. Iesus pot esse r no esse deus. est falsa. sicut illa. filii dei q assumpsit naturam humanam. hanc conclusionem reputo sicut hereticam stante dicta positione.

Item post secundam conclusionem intuli primum correlariu q iesus no pot ee deus. fm q iesus no pot desinere ee deus correlaria no fuerunt ponenda sine distinctioib. itaq expono ea r dico q si terminus subiectus. iesus stat p simplicis persona que dicit iesus. correlaria sunt catholice tenenda. Si vero idem terminus iesus. p vno christo ex persona verbi r humanitate constituto. videlicet p implicito qd significat r p quo stat in dicto prime conclusionis r in dicto primi correlarij ex conclusioe prima illati. ipsa correlaria no sunt catholica sed falsa nec etiam stant cu conclusionem prima. nec cu correlario primo ex conclusioe prima illato.

Item posui conclusionem secundam q nulla res qe deus pot non ee deus. r intuli correlariu tertiu q nulla res e aut pot ee q mo no sit deus r aliqui posset ee deus. Correlariu quoq qrtu q nulla res e aut ee pot q possit incipere ee deus. conclusionem sic vniuersaliter intellectam q fminu subiectus dicitur tribuat p re q p cōtatione idiomatu e vel pot ee deus. reuoco sicut falsam r hereticam. correlaria etiam tali vniuersalitate intellecta. reputo sic falsa erronea r heretica.

Item posui conclusionem tertiam q deus pot aliquiter se habere q liter se no habet etiam ee aliqis qualis no e. Et ad pbandum b induxi p exemplo. q deus pr pot ee ho r no ee ho. conclusio vt posita fuit no bn sonat in eo q rone relatiui reciproci sonat q substantie dei de nouo possit aduenire habitudo aut qlitas realis. r io intellectus que habui potius fuit exprimedus in his verbis aliq creatura se pot habere aliq liter ad deum q liter se no habet. Ex plū etiam ad conclusionem non conuenit qm adhuc posito q deus pot ee ho r no esse ho. ppxe sequit q deus pot ee aliquid

quod no e sicut ex decretali arguit extra de hereticis. cu christus. r non sequitur ppe q ds pr possit esse aliquid qualis no est. aut aliquid se habere qualiter non se habet. Et conclusionem tertiam intuli tertiu correlarium. q quis iesus fuerit ab eterno sp patri coequalis. tamē aliqui fuit ds qm no fuit iesus. Istud correlariu aliquando Iesus erat deus quando non erat deus male sonae r erronee.

Item ex conclusionem quarta intuli quartu correlarium q filius dei quando incipiebat esse filius virginis non incipiebat esse aliquid. Istud correlariu prout i distinctioe positum fuit. reuoco sicut erroneu r hereticum. qm filius dei quando incipiebat esse filius virginis incipiebat esse aliqd fm q homo. r incipiebat esse aliquid qd prius non erat.

Item ex conclusionem quarta intuli vltimum correlarium q nuq hic homo demonstrato q est christus fiebat xp̄s et pbauit ex eo q nec puru homo fiebat xp̄s. nec homo xp̄s fiebat xp̄s. correlariu istud put indistincte fuit positu reuoco sicut falsu et erroneu qm in sensu q homo demonstratus staret p filio dei concedendu esset. q aliquando hic homo fiebat christus. qm filius dei vni nunc est homo aliquando fiebat homo dicente euangelio. Verbum caro factum est. r.

Capitulum. xxij.

Esti sunt articuli in quibus magister sententiarum no tenetur comunititer ab omnibus. r pmo pmi libri primo q charitas qua diligimus deum r primu e spiritus sanctus dist. xxij. cap. ij. vel q charitas que e amor dei r primi no est aliqd creaturum.

Secundo q nomina numeralia dicta de deo dicuntur solum relatiue. dist. xxij. cap. Et si diligenter. vlt bec nomina numeralia trinitas r trinitas nou dicuntur positione sed priuationem tantum.

Tercio q simile r equale similiter dicitur de deo priuarue. dist. xxj. cap. Et hoc idem.

Quarto q deus semp potest quicquid aliquando potuit. et vult qd voluit. r fecit quicquid scuit. dist. xliij. caplo. Preterea queri solet.

In secundo libro.

Primo q angeli meruerunt beatitudinem p gram sibi datam. sed q pmiu precessit meritū sed postea meruerunt p obsequia fidelibus exhibita. dist. v. ca. Dic queri solet. vel q in angelis premiū pcessit r meritū respectu pmi substantialis habet subsequi.

Secundo q angeli i merito respectu essentialis pmi r i po pmiu psciunt vsq ad iudiciu. dist. xj. ca. Preterea illud

Tercio q charitas est spiritus sanctus scz illa que anie qualitates informat r sanctificat. dist. xxvij. ca. Lū igit

Quarto q in veritate humane nature nihil transit ex trinitate. sed qd ab adā descendit p ppagatione auctuz r multiplicatu resurgit i iudicio. dist. xxx. cap. penult. Quibus responderi. vel q nihil de cibus transit i veritate humane nature. nec p generatione nec p nutritionem.

In tercio libro.

Primo q anima a corpe exuta sit persona. dist. ij. cap. Dic apponitur a quibusdam.

Secundo q xps ueniret mortuus r no mortu dicit passus r non passus. dist. xxj. cap. vltimo.

Tercio q christus in triduo mortuus fuit homo. dist. xxij. cap. j.

In quarto libro.

Primo q sacramenta legalia no iustificabant etiam si fide r deuotōe fierent. dist. i. ca. Non igitur.

Secundo qd hō sine medio videbat deū ante peccatum eadem distin. Triplici.

Tercio qd circūcisio nō ferebat gratiā ad bñ opandū nec virtutes ad augmentū sed solū ad peccata dimittere valebat. eadē di. cap. Duo igif.

Quarto qd puili ante octauū diem morientes incircūcisi pibant. 7 qd cā necessitatis poterant ante circumcidi. eadē di. ca. Si vero.

Quinto qd qdā sacra noue legis instituta sunt in remediū tm̄. vt m̄rimoniū. di. ij. c. j. Jam ad sacramēta.

Sexto qd baptizati baptismo iohis nō ponētes spem in illo. nō erant baptizati baptismo xp̄i. di. ij. ca. vlti.

Dicō considerandū. vel aliter baptisimus iohis cū impositione manū equipollebat baptismo xp̄i. ita qd baptisatus baptismo iohānis nō erat baptizandus.

Septimo qd deus potuit dare potentiā creature creādi 7 interitus abluendi. peccata dimittendi. disti. v. c. vlti. hic q̄rit q̄ sit. Vel sic qd deus poterat dare prāre alijs baptizati interitus 7 qd creatura potuerit suscipere 7 sibi qd p̄t prāre creandi creature cōicare 7 creare p̄ creaturā tanq̄ p̄ ministrū. disti. v.

Octauo qd scismatice. degradati. p̄cise ab ecclesia. heretici. excoicari. nō habēt potestare p̄secrādi corpus christi. disti. xij. ca. Illi vero.

Nono qd brutū nō sumit vez corpus christi. 7 si videat disti. xij. ca. Illud etiam sanc.

Decimo qd scientia discernendi vt notat habitū sciētie sit clauis. dist. xij. ca. j.

Undecimo qd epi symoniaci degradati nō possunt cōferre ordines. dist. xxv. ca. de symoniacis.

Duodecimo qd scōs maritus alicuius mulieris in cogitare carnaliter a p̄mo sit bigamus p̄ cognitionē illi. 7 p̄hibet. ab ordinib. dist. xxvij. ca. vlti.

Decimotercio qd cognoscens sororē vxoris sue nō tenetur vxori petenti debitū reddere. di. xxiij. c. de his.

Decimoquarto qd ille qd vxore viuente duxit aliam in aliena p̄ria qd redies ad p̄sciam vult eā dimittere 7 nō p̄t si cogit ab ecclesia remāere 7 debitū reddere qd sibi nō credit. dicit magister qd incipit excusari p̄ obedientiaz 7 timorē. 7 tenet reddere debitū si petat. di. xxxvij. c. vlti.

Decimoquinto qd peccata deleta nō p̄fiant alijs in iudicio. di. xliij. ca. Dic querit vtz electis.

Determinatio p̄stus facta p̄ almā facultatē theologicā. Anno dñi. M. ccc. xvij. sup quibusdā supstitiōib. nouiter exortis. ¶ Prefatio.

Diuersis orthodoxe fidei zelatoribus

Lancellarius eccleie parisiē. 7 facultas theologie in alma vniuersitate parisiē. marre nostra cū integro diuini cultus honore spem

habere in dño. ac in vnitates 7 infanias falsas nō respicere. Ex antiquis laterib. emergens nouiter errorū fedā collucto recogitare cōmonuit. qd p̄fectas veritas catholica apud studiosos in sacris litteris apertissima est. qd ceteros later. nimirū cū hoc p̄pū habeat omnis ars manifestā esse exercitā. in ea. sic vt ex eis p̄surgat illa maxima. Quilibet in sua arte perito credendū est.

Hinc est orationū illud qd Hiero. ad paulinū scribēs assumit. Qd medicorū est p̄mutū medci. tractant fabricia fabri. accedit ad hec in sacris litteris aliud speciale qd nec experientia 7 sensu cōstant vt alie artes. nec p̄nt ab oculis circūuolutis nube virtūz facile dephēdi. Excecauit enī eos malicia eoz. At siquidē apls qd p̄pter auariciā multi errauerūt a fide. p̄pterea nō irrationabiliter idolorū futus ab eodē notatur. aliq̄ p̄pter

in gratitudinē qd cū cognouissent deū. nō sicut deū glorificauerūt. in oēm idolatrie impietate (sicut idem cōmemorat) corruerūt. Porro salomonē ad idola. 7 dydonē ad magicas artes pertraxit dira cupidō. Illios postremo misera timiditas tota ex castino. pendens in obseruatione superstitiosissimas impietas depulit. quē admodū apud lucanum de filio pompeii magni. 7 apud hystoricos de plurimis notū est. Ita sit vt recedēs peccator a deo declinet in vanitates 7 insanias falsas 7 ad eū qd pater est mendaciū. randē ipudenter palā qd apostasiando se uerrat. Sic Saul a dño derelictus phironissam cui p̄us aduersabat cōtulit. sic cochozias deo israel sp̄reto misit ad p̄sulendū deuz acharon. Sic deniqz eos omnes qd fide vel opere absqz deo sō sunt. vt a deo falso ludificentur necesse est. ¶ Hanc igif nephariam pestiferam mortiferāqz insaniaz falsarū cuz suis heresibus abominationē plus solito nostra etate certenres inualuisse. ne forte christianissimū regnū quod olim monstro creauit. 7 deo p̄egente carebit. inficere valeat tam horrende pietatis 7 pernitiosissime contagionis monstrum. Lupientes rotis conatibus obutare. Memores insup nostre p̄fessionis. p̄qz legis zelo succenti paucos ad hanc re articulos. dānationis cauterio (ne deinceps fallant in cogniti) notare decreuim⁹ rememorantes inter cetera innumera dictū illud sapientissimi doctoris augustini de supstitiōis obseruationibus. Qd q̄ talib. credunt. aut ad eoz domū euntes. aut suis domib. introducūt. aut interrogant. sciant se fidem christianā 7 baptisimū p̄uaricasse. 7 paganum 7 apostatā. i. retroabeuntes 7 dei inimicū 7 iram dei grauitate incurrisse. nisi ecclesiastica penitentiā emendaris deo reconciliet. hec ille. Neqz tñ intentio nostra est in aliquo derogare quibuscūqz licitis 7 veris traditionibus sciētis 7 artib. s; insanos errores atqz sacrilegos insipientiū 7 feralis ritus p̄ quāto fidem orthodoxaz 7 religionē xp̄ianā ledūt. p̄manant. inficiūt radicē q̄ntū p̄bas est nobis extirpare satagimus. 7 honorem suum sincerum relinquere veritati.

¶ Est autē p̄mus articulus qd partes magicas 7 maleficia. 7 inuocationes nepharias querere familiaritates 7 amicitias 7 auxilia demonū non sit idolatria. Error. Quā demon aduersarius p̄nat 7 implicitus dei 7 hois iudicat. nec est honoris vel dñij cuiuscūqz diuini vere seu p̄cipuarue vel aptitudinater susceptiuus. vt alie creature rōnales nō dānare nec in signo ad placitum instituto vt sunt imagines 7 templa deus in ipsis adorat.

¶ Secūdo articulus qd dare vel offerre vel p̄mittere demonibus q̄lēcūqz re vt adpleat desiderū hois. aut honorē eoz aliqd osculari vel portare nō sit idolatria. Error. Tercius qd inire pactū cū demonib. tacitū vel exp̄ssū nō sit idolatria vel species idolatrie vel apostasia. Error. Et inredimus esse pactū implicitū in oī obfuaritōe supstitiosa. cuius effectus non debet a deo vel natura rōnabilr expectari.

¶ Quartus qd conari p̄ artes magicas demones in lapidibus annulis speculis aut imaginib. noie eoz p̄secratis vel potius excoicatis includere cogere 7 arrare vel eas velle viuificare. nō sit idolatria. Error. Quintus qd licitū est vti magicis artibus vel alijs quibuscūqz supstitiōibus a deo 7 ecclesia p̄hibitis p̄ q̄cū cūqz bono fine. Error. quia fm aplm nō sunt faciendā mala vt bona euentant.

¶ Sextus qd licitū sit aut etiam p̄mittendū maleficia ma-

lesicis repellere. Error.

Septimus q aliquis cu aliquo possit dispensare in q cuq casu vt talibus licite vratur. Error.

Octauus q artes magice r nles supsticiones r caz ob seruationes sint ab ecclia irrationabilr pphibite. Error. Nonus q deus p artes magicas r maleficia inducat p pellere demones suis inuocationibz obedire. Error. Decim^o q thurificatioes r suffumigatioes q fiut in taliu artiu r maleficioz exercitio sint ad honorem dei r ei placeat. Error r blasphemia. qm deus alias no punit rer vel pphibet.

Undecimus q talibz r talr vti no e sacrificare seu imolare demonibz r ex sequenti danabilr idolatrare. Error.

Duodecimus q verba sancta r orones qda deuote. et teiunia r balneationes r trinertia corpalis in pueris r alijs. r missaz celebratio r alia opa de genere bonoz. q fiut p exercendo hmoi artes excusant eas a malo r no potius accusent. Error. Na p talia sacre res imo ipse deus in eucharistia demonibz temptat imolari. r bec p curat demon. vel qz vult in hoc honorari similif altissimi. vel ad fraudes suas occultadas. vel vt simplices illaqueer facilius r danabilius perdat.

Tredecimus q sancti pphie r alij sancti p tales artes habuerit suas pphetas r miracula fecerut. aut demones expulerit. Error r blasphemia.

Decimusquartus q deus p se imediate vel per bonos angelos r alia maleficia sanctis hominibz reuclauerit. Error r blasphemia.

Quindecimus q possibile e p tales artes cogere libez hois arbitriu ad volutarem seu desideriu alterius. Error. r hoc conari facere est impiu r nephariu.

Sedecim^o q id artes p fite bone sunt r a deo r q eas lz obfuare. qz p eas qnqz vel sepe euenit. sicut vtetes eis qrit vel p dicit. vel qz bonu qnqz puenit ex eis. Error. Decimusseptimus q p tales artes demones veraciter cogunt r compellunt. r no potius ita se cogi fingunt ad seducendos hoies. Error.

Decimusoctauus q p tales artes r ritus impios. per sortilegia. p carminationes r inuocationes demonu. p quasda inuultuatoes r alia maleficia nullus vnqz effectus ministerio demonu subsequat. Error. Nam talia qnqz pmittit deus ptingere vt paruit in magis pharaonis r alibi pluries. Vel qz videntes seu psalentes p f mala fidem r alia peccata nephada dati sunt in repro bu sensum. r demerent sic illudi.

Decimusnonus q boni angeli includant in lapidibz psecrent imagines vl vestimenta aut alia faciant que in istis artibz ptingent. Error r blasphemia.

Vicesimus q sanguis ypupe vel edi vel alterius aialis. vel pergamenu virgineu vel coriu leonis r similia habeant efficaciam ad cogendos vel repellendos demones ministerio hmoi artiu. Error.

Vicesimusprimus q imagines de ere plumbo vel auro vel de cera alba vel rubea vel alia materia baptisate exorcizare r psecrare seu potius execrare fm pdictas artes r sub certis diebz habeant virtutes mirabiles. q in libris taliu artiu recitant. Error. in fide r pbia naturalis r astronomia vera.

Vicesimussecundus q vti talibus r fide dare. no sit idolatria r infidelitas. Error.

Vicesimustercius q aliqui demones boni sint alij benigni alij oia sciens. alij nec saluari nec danari. Error. Vicesimusquart^o q suffumigatioes q fiut in hmoi opatibus puerit in spūs aut q sine debite eis. Error.

Vicesimusquintus q vnus demon sit rex orientis r pferit suo merito. r alius occidentis. alius septentrionis alius meridiei. Error.

Vicesimus sextus q intelligentia mortis celi influit in aiam ronalem sicut corpus celi influit in corpus hūanum. Error.

Vicesimusseptimus q cogitationes nostre intellectuales r volitioes nre interiores imediate causent a celo r q p aliquaz traditione magica tales possint scri. ce q p illa de eis certitudinalit iudicare sit licitu. Error.

Vicesimus octauus articulus q p qscūqz artes magicas possimus denentire ad visiones diuine essentie vel sanctorū spiritū. Error.

Acta sunt hec r post naturā crebraqz inter nos r deputatos nostros examinatione. clusa in nostra congregatione generali parisijs apud scrm Marburinu de mane sup h spalic celebrata. anno dñi. M. ccc. xcvij. die. xij. mensis septēbris. In cui⁹ rei testimoniu sigillū dicte facultatis pntibus lris duximus apponendum.

Originale huius determinationis est sigillatū magno sigillo facultatis theologicę parisijs.

Sequit^r excerpta pncipaliū articuloz tractatus cuiusda⁹ tra errores fratris iohānis de montesono ordinis pdicatorū parisijs r demnatos.

Prefatio.

Apostolicis verbis edocti. parati semper ad satisfactionē omni poscenti nos rōnes de ea que in nobis est fide. ad tuitionē eius quā pitemur orthodoxe. r vt rōnabilis qrit dam erroz r demnatio parisijs nup facta. ac iustificatio errore sup hoc cause r aduersantū oim quecuqz iniusta irrōnabilisqz r questio oblocutio atqz veratio singulis innotescat. pntem tractatū sub apostolice petri sedis r sedentis in ea sumi pōntificis correptione duximus cōpilandū. In quo vniuersis christifidelibus q ipm leccuri vel audituri sunt supplicamus affectu. vt equo animo puraqz mētis acie pspiciant vniuersa nobiscū rē. Ad honore sancte r indiuidue trinitatis cui⁹ fidei causas agimus pntem tractatū aduersus errores fratris iohānis de montesono ordinis fratru pdicatorū nup in parisijs studio cōdenatos. r ex deliberatione vniuersitatis studij parisijs. r spaliter doctoz bacallarioz facultatis theologicę ppositus in tria capitula distinguemus. In pmo ad fundandū pcessum fratru. r tra dictuz fratru pdicta facultatem theologicę. ac etiam pcessum inde secutus corā dño epō parisijs. ad instantiā vniuersitatis pdicte declarabit qliter ad dictos epm r facultatē theologicę pnter assertiones hereticas vel in fide erroneas r tra afferentes cas pñsus r dēnare. In secūdo declarabit r tā rōnibus qz autoritatibus sanctorū r doctoz pbabit qz assertiones dicti fratris p cedula dicte facultatis dicto dño epō tradite surūt rōnabiliter r dēnare. In tercio qz magister ac pcurator generalis r nonnulli dicti ordinis fratres cōtra dictū epm r sibi adherentes ad sedē apostolicā oppellauerūt. inter memoratas dicti fratris assertiones vt pferē dānatas aliquas ad sancti thome de aquino pntinere doctrinā. quā afferūt p ecclesiā approbatā. ideo declarabit doctrinā hmōi sancti thome no sic approbatam esse qz ppter eam oporteat antedictā r dēnationē aut dicti epī pcessum aliquo modo impedire.

Capitulū. j.

Circa primū principale est hec diuisio p̄mit-
tenda. q̄ diffinitio circa ea que sunt fidei. i. approbatio
veritatis aliquid tanq̄m catholice. vel reprobatio aut
p̄dēnatio oppositae falsitatis tanq̄m hereticę aut in fide
erronee potest esse dupliciter. Uno mō scolasticę et do-
ctrinaliter. Alio mō autoritatiue et iudicialiter. Et hic
sc̄da modus est duplex s̄m q̄ hec autoritas iudicialis
est bipartita. Una est simpliciter sup̄ma. Alia est inferio-
ri et subordinata. Juxta hanc trimebrē diuisionē q̄ clas-
sa est. sunt tres p̄clusiones p̄ncipales declarande. et de
inde ex eis q̄dā alie subinferende. **P**rima erit de diffi-
nitione iudiciali et autoritatiue sup̄ma. **S**c̄da de infe-
riori et subordinata. **T**ercia de doctrinali et scolastica.
Et ipsarū p̄batio p̄ncipaliter fundabit̄ in iure diuino.
Prima igit̄ p̄clusio est. Ad sanctā sedē aplicam p̄tinet
autoritate iudiciali sup̄ma circa ea que sunt fidei iudic-
ialiter diffinire. et hec p̄bat. q̄ ad illius tanq̄m ad sup̄-
mi iudicis autoritatē p̄tinet i fide iudicialiter diffinire
cuius fides nūq̄m deficit. Sed sancte apostolice sedis
fides nunq̄m deficit. igit̄ r̄. Maior est nota. sed minor
p̄bat. q̄ de hac sancta sede in p̄sona petri apostoli in
ea p̄sidentis dictū est. Petre rogauit p̄ te vt nō deficiat
fides tua. Luc. xxij. p̄pter q̄d dicit Liprianus. xciij.
distin. Qui r̄.
Secūda p̄clusio est q̄ ad ep̄os catholicos p̄tinet auto-
ritate inferiori et subordinata circa ea q̄ sunt fidei iudic-
ialiter diffinire. Et hoc p̄bat. Quia ad eos p̄tinet iudic-
ialiter autoritate inferiori et subordinata in fide diffini-
re ad quos p̄tinet p̄similiter ecclesiam regere. Sed ad
ep̄os catholicos p̄tinet secūdam. igit̄ r̄ p̄mū. maior pa-
ter. q̄ ecclesie regimen maxime p̄tinet fidei. et ideo cui
iure diuino cōmittit̄ ecclesiā regere. ei eodē iure cōmittit̄
de fide cognoscere et iudicare. Sed minor. p̄bat au-
toritate pauli. Act. xx. ca. vbi dicit. Attendite vobis
et vniuerso gregi in quo vos sp̄s sanctus posuit ep̄os ec-
clesiam regere dei. Un̄ patz q̄ iure diuino et autoritate
sp̄s sancti ep̄i positi sunt ad regimen ecclesie dei. Regi-
men autē importat iudicialē autoritatē. ergo sequit̄ q̄
ad eos p̄tinet autoritate iudiciali inferiori et subordi-
nata et sup̄me autoritati subiecta ecclesiā regere et p̄ n̄s d̄
fide cognoscere et in ea diffinire. Un̄ patz q̄ de tali re-
gimine ad fidem p̄tinere loquat̄ ap̄t̄ r̄.
Tercia p̄clusio est q̄ ad doctores theologos p̄tinet de-
terminare doctrinali et scolastica circa ea q̄ sunt fidei
doctrinaliter diffinire ad quos p̄tinet sacrā scripturaz
docere. et ex ea hereticas assertiones et in fide erroneas
reprobare ac veritates catholicas approbare. Sed ad
doctores theologos p̄tinet secūdū. igit̄ r̄ p̄mū. p̄batio-
nes minoris et maioris. vide si vis in dicto tractatu.
Ex p̄dictis p̄clusionibz patz m̄sio ad p̄ncipalē artu-
culum. s. q̄ ad ep̄m parisiē. et ad theologice facultatem
p̄tinet assertiones hereticas aut in fide erroneas et tra-
eas asserentes parisius p̄dēnare. Quia p̄secūda con-
clusionē patz q̄ hoc ad ep̄m p̄tinet diffiniendo iudicia-
liter. et p̄ terciā p̄clusionē patet q̄ ad facultatē theolo-
gicam p̄tinet diffiniendo doctrinaliter. **S**ed adhuc
ad magis fundandū p̄positū tres alie p̄clusiones ex p̄-
missis sunt subinferende.
Quarta igit̄ p̄clusio est q̄ ad dictos ep̄m et facultatem
theologie p̄tinet nō solum p̄iuncti sed et diuisim mōis
p̄dictis assertiones hereticas aut erroneas p̄dēnare.
Licet t̄m q̄nq̄m rōnabiliter p̄suerit in h̄mōi p̄dēnatiōe
p̄iunctim p̄cedere. Probationes dimittuntur hic cau-
sa breuitatis.

Quinta p̄clusio ad dictam facultatem theologie p̄tinet
certas p̄sonas sc̄z contra singulares magistr̄os et bac-
calarios eidem facultati iuratos. p̄tinet quādoq̄m nō
solum doctrinaliter sed etiā iudicialiter aliquo modo
assertiones hereticas aut erroneas p̄dēnare. Et hec
p̄clusio p̄bat ex triplici radice. Prima p̄batio fundat̄
tur ex p̄cessa eis potestate r̄. Secūda p̄batio fundat̄
in obseruata p̄suetudine r̄. Tercia eiusdem conclusio-
nis p̄batio fundat̄ in publica utilitate.

Sexta p̄clusio est q̄ ad superiorem iudicem p̄tinet. p̄ces-
sum p̄ dictos ep̄m et facultatem theologie factum necesse
ne magna et notabilis causa fauorabiliter impedire. nec
approbationi p̄tra eos in causa fidei interiecte sine ma-
tura deliberatione et breuia informatiōe deferre. et hec
p̄batur. quia r̄. Ex p̄dictis conclusionibz ad p̄positū
applicatis patet luce clarius iustificatio p̄cessus facti
contra dictum fratrem iohānem sicut patz in singulis
articulis.

Primus igitur articulus est. q̄ cuz dictus frater in
fra scriptos errores parisius in scolis publice dogma-
tizauerit. et coram facultate theologie euocatus p̄ des-
canum eiusdem facultatis monitus charitatiue ip̄sos
corrigere recusauerit. p̄stās eos vsq̄ ad mortē velle
defendere. dicta facultas errores huius potuit et meri-
to debuit doctrinaliter condemnare. Prima p̄s. s. q̄d
hoc potuit. patz r̄.

Sc̄ds articulus ē. q̄ dicta facultas theologie coassū-
ptis sibi m̄gr̄is aliisq̄ triū facultatū vniuersitatis parisiē.
dictos errores p̄s p̄ eos examinatos et doctrinaliter p̄dē-
natos. merito debuit d̄no ep̄o parisiē. tanq̄m iudici or-
dinario iudicialiter denūciare. et hoc clare patz ex secū-
da p̄clusionē et eius p̄batione. sed adhuc r̄.

Quāobrem p̄notare facultatē theologicę magistr̄i tri-
bus alijs facultatibus sibi coassumptis et coadiunctis
nunciauerūt ecclesie. Ex quibus patz triplex ratio de-
nūciationis p̄dicte. quam secreta et charitatiue moni-
tio p̄cessit licet tamen hoc nō esset necesse sicut patet ex
doctrina sancti thome. ij. secunde. q. xxxij. arti. vj. vbi
docet q̄ peccata publica sunt publice arguenda. iuxta
illud apostoli ad Th. v. Peccantē coram omnibz ar-
gue vt ceteri timorem habeant. Qd̄ intelligit̄ de p̄ces-
satis publicis. vt Aug. dicit in libro de verbis d̄ni r̄.

Tercius articulus ē. q̄ dicta facultas in scolis the-
ologicis et dictus ep̄s in locis sue diocesis. p̄missisq̄ er-
rorū dogmatizationem publicationē aut defensionem
finaliter inhibere potuerūt et debuerūt iudicialiter p̄-
hibere r̄. **S**ed huius articulo opponunt̄ tria que p̄-
nit dictus frater in supplicatione sua seu querela d̄no
pape exposita. in q̄ fere tot sunt mendacia q̄ sunt s̄ba.

Primū est quia alique p̄clusionū suarū trabunt̄ ex
doctrina sancti thome. quā facultas theologie alia ex
presse cōmendauit et d̄ns stephanus ep̄us parisiē.
per suas litteras approbauit. **S**ecūdum est. q̄ d̄ns
vrbanus papa. v. p̄ eius bullā vniuersitati studij tho-
losani scripsit et voluit eiusdem sancti doctrinam tanq̄m
benedictam et catholicam sequi et teneri a christicolis
et studiosis. et eam p̄ viribus ampliari. **T**erciuū est
q̄ solius sedis apostolice est declarare damnare et ap-
probare. Unde postea concludit q̄ dictus d̄ns ep̄us
apponens falcem in messem summi pontificis dictas
conclusiones p̄nunciavit et decreuit falsas hereticas
et erroneas. Et causam subdit ibidem. quia ista q̄ tan-
gunt fidē sūt de maioribus ecclesie causis et que ad so-
lum summū pontificem p̄ examinatione et decisione

deferri debent. Ex quibus sequi videt q nec episcop^o
nec facultas pdicta conclusiones pdictas potuerit iu-
dicialiter damnare. nec earum dogmatizationem aut
publicationem vel defensionem finaliter cobibere. Ad il-
la aut facilliter respondet. **¶** Unde ad p^mu respondet
vniuersitas in suis litteris parentibus. Nos inquit
millesies diximus et vt videmus non sufficit. qualiter
sancti thome doctrinam in dicta nostra pdemnatione
nequaquam reprobamus. sed hunc eiusque fautores doctri-
nam eius ad distortum fideique absolum sensum adaptan-
tes. aut vltra q^m fieri debet contra eiusdem doctoris do-
cumentum dilatanter pdemnamus. audacter asserim⁹.
et hec clare patebunt ex dicendis in secundo et tercio ca-
pitulis. vbi manifeste pbabitur q pdicta erronee p^oclu-
siones noⁿ trahunt ex doctrina sancti thome sed magis
contrariant eidem. **¶** Ad secundum respondet q ex pdi-
cta bulla dⁿⁱ vrbani vel ex p^oallegata littera dⁿⁱ stepha-
ni episcopi aut alia quacumq^e littera autentica noⁿ potest
sufficienter p^ocludi q sancti thome doctrina sit in omni-
bus approbata. sicut clare ostendit in tercio capitulo
huius tractatus. Et ad hoc adijciunt aliqui talem ro-
nem. Illa doctrina noⁿ potest sic esse in omnibus appo-
bata que multa continet in fide erronea. Sed vt dicunt
pdicta sancti thome doctrina noⁿ solum in materia de
absoluta necessitate creature de qua p^osentis p^otrouer-
si inferius in tribus vltimis p^oclusionibus tercij capitu-
li specialiter tractabit. s^z etia in pluribus alijs multa con-
tinet in fide erronea. quod declarant. Nam in p^oma p^o-
te summe. q. xlvij. arti. vlti. in responsione vltimi arti-
culi dicit. q noⁿ est possibile aliam terram esse q^m istam.
quia ois terra naturaliter ferret ad hoc mediu^m vbi cuq^e
esset. et nou^m est q noⁿ loquit de potentia nature. **¶** Item
in articulo vltimo dicit q impossibile est duos ange-
los esse vnius speciei. et q impossibile est esse plures al-
bedines separatas a substantijs. que vident esse contra
articulu^m de omnipotentia dei et contra veritates creditas
circa sacramentu^m altaris. **¶** Item infra. q. lxxvij. arti.
iij. et vij. et in questionibus disputatis tenet articu-
lum de vnitae forme substantialis in hoie. qui est de/
cimus quartus articulus q^{nt}e p^oris de euan. eterno. da-
natus p^o alexandru^m. **¶** Item ex hac opinione thome de
vnitae forme sicut dicit in glo. ockam in dialogo suo
p^oclusiones sequunt que in anglia fuerunt scandalose. s.
q corpus christi noⁿ fuit idem numero viu^m et mortu^m.
et hoc concedit sanctus thomas in questionibus dispu-
tatis. q. lxvij. qd noⁿ fuit simpliciter. Unde sequit vltra
q caro mortua nuq^m fuit viu^m. et q copia sanctoru^m mor-
tuoru^m nuq^m fuerunt corpora seto^r viuentiu^m. et id relique
corpo^r sanctoru^m nunq^m fuerunt partes corpo^r viuentiu^m
nec corpus christi quod fuit vulneratu^m in cruce iacuit
in sepulcro. que omnia sunt absurda. **¶** Ex quibus et
alijs pluribus erroribus contra quos qdaz doctores spe-
ciales composuerunt tractatus concludunt isti. q hmoi
doctrina noⁿ potest esse in omni^m approbata. nec hoc ob-
stat eius sanctitati vel canonisationi. quia noⁿ obstan-
te glorioso martyrio Liptiani ipse errauit in fide sicut
parz. iij. sententiaz. distin. vij. et infra dicit. c. iij. Vbi
sanctitas vite noⁿ infert sanctitatem doctrine. sicut p^o de
papia martyre q fuit patronus secte heretice. Unde
ex his oib⁹ inferunt q pdicta approbatio vrbani q^{nti} noⁿ
est huius doctrine approbatio vniuersalis sed tanq^m do-
ctrine vtilis et in multis pbabilis. sicut doctrina pape
magistraliter dicta sola habet autoritatem magistralem
sicut d^{ns} Innocentius. iij. de suo apparatu testatus e.

Sed de hac materia copiosius infra dicit in tribus pri-
mis conclusionibus tercij capituli. et ideo breuius p^otransi-
mus. Ad terciu^m obiectu^m r^ondet p^omo q noⁿ facultas r^o.

Capitulu^m. ij.

¶ Circa secundu^m p^oncipale in quo declarandu^m
est q assertiones dicti fratris p^o cedula^m theologie facul-
tatis dicto d^{no} ep^o traditas fuerunt ronabiliter pdena-
te. p^omittendu^m est vnu^m p^oambul^u generale qd in aliq^o
bus dictaz assertionu^m et eaz pdemnatione est necessa-
rio p^onotandu^m vitz q licz aliqua p^opositio vel assertio
possit habere aliqu^o sensum verum. t^o p^ot ronabiliter
condemnari tanq^m reuocanda. p^oter aliu^m sensum falsu^m
in ea vel in eius p^obatione intellectu^m. Et hec suppositio
pbat tam ronib⁹ q^m autoritatib⁹ sanctoru^m doctoru^m spe-
cialiter ex dictis sancti thome de aquino. vt ps aduer-
sa r^o. Quarto pbat suppositio p^omissa et singulariter de-
claranda est per exemplu^m sumptu^m ex doctrina ecclesie.
Nam p^o eccliam nonnunq^m assertio ambigua habens ali-
que sensum catholicu^m est damnata. imo quicq^e assertio/
nes contradictione p^om vocem p^oeam sunt damnate. et
ideo altera eaz vel vltraq^e aliqu^o habet sensum catho-
licum. Et ecce exemplu^m manifestum. Nam I^o in li-
bro ethimo. cap. ix. libro. vij. et habetur. xliij. q. iij. ca-
quidam aut^e. aperre insinuat q vtraq^e istaru^m. deus
creat mala. deus noⁿ creat mala est heresis pdemnata.
Unde et assertores vtriusq^e reputat hereticos dictos
Loliciani a qdam colico no^mari. q dicit de^o noⁿ facere
mala. p^otra illud qd scriptu^m est. Ego deus creans mala
floriano a floriano q contrario dicit de^o creasse ma-
la p^otra illud quod scriptu^m est. fecit deus omnia bona.
¶ Ex quibus colligit q vtraq^e istaru^m est heresis pdem-
nata. et tamen ista assertio. de^o creat mala. habet aliqu^o
sensus catholicu^m s^z istum. deus creat mala pene. et
similiter ista. deus noⁿ creat mala. habet sensum catho-
licu^m s^z istum. deus noⁿ creat mala culpe r^o.

¶ Hac igit suppositione p^oambula. sic firmiter stabili-
tata singularit^o declaradum est. q assertiones dicti fra-
tris fuerunt ronabiliter condemnate.
Prima igit p^opositio sua fuit. Natio est vni^o hyposta-
tica in christo q^m vni^o triu^m p^osonaz in essentia increata.
Secunda. possibile est esse aliqua^m creaturam puram in
p^oris naturalib⁹ que ita possit sibi et homini mereri si-
cut anima christi p^ocurrente gratia habituali. noⁿ est ta-
men aliqua possibilis que tam couenienter p^ogruenter
et sufficienter ho^mem possit redimere et saluare sicut xps
Et ista pdemnat reuocanda tanq^m falsa et male sonas
et erronea ad intellectum p^obationis sue vitz de gratia
anime xpi quo ad p^oma eius p^otem.

Tercia aliqua pura creatura rationalis potest in pu-
ris naturalib⁹ beatifice dei essentiaz intueri. et hanc di-
cit patere de creatura pdicta. Et ista pdemnat reuocar-
da alias parisius damnata tanq^m erronea in fide.

Quarta. aliqua pura creatura est possibilis p^ofectio^r
anime christi in meredo pura gratia anime christi. Et
hec damnat reuocanda tanq^m falsa erronea absurda in
theologia et p^ophia. et theologice doctrine irritua. Addi-
dit huc p^opositionem istam verificationem. et si noⁿ quo
ad quantitatem meriti tamen quo ad modu^m merendi. et
hec omnia eidem p^odesse noⁿ possunt.

Quinta. videtur mihi q talis creatura si poneret esse
simpliciter genus. Et hec codemnat reuocanda sicut
immediate p^ocedens.

Sexta. ponere aliquod creatum vel aliqua creata esse
simpliciter et absolute necesse est noⁿ esse contra fidem.

Et hec dēminat reuocanda tanq̄ falsa 7 male sonās in fide s̄m cōmunem modum theologorum.

Septima. necesse eē nō repugnat eē causatū Et hec cōdēminat reuocanda tanq̄ falsa 7 erronea in fide.

Octaua. magis est cōsonū fidei ponere aliqd̄ citra p̄mum eē absolute 7 simplr̄ necesse nequaq̄ ponere ip̄sum sine aliqua additione eē necesse eē. Et hec cōdēminat reuocanda tanq̄ falsa 7 erronea p̄pter falsam īpl̄icationē 7 erroneā comparationis quā includit q̄ aliq̄ rem creatam esse necesse eē sc̄z sine aliqua additōe eē cōsonū sacre scripture 7 p̄ n̄s aliqd̄ creatū ē increatum qd̄ contradictionem includit.

Nonā. asserere aliquid fore verū qd̄ est cōtra sacram scripturā est exp̄ssive contra fidē. Et hec cōdēminat reuocanda tanq̄ falsa 7 iniuriosa sanctis 7 doctoribz si eā intelligat vlr̄ put in p̄batiōe ei⁹ videt p̄ndere.

Decima. nō oēm hominē p̄ter sp̄m cōtraxisse ab adam p̄ctm̄ originale est exp̄ssive contra fidē. Et hec dēminat reuocanda tanq̄ falsa scandalosa 7 piarū aurium of̄fensua 7 p̄sumptuose assera. nō obstantē pbabilitate questionis. vtruz beata virgo fuerit in p̄cto originali concepta r̄c.

Undecima. beatā mariā virginē 7 dei genitricē nō cōtraxisse p̄ctm̄ originale ē exp̄ssive cōtra fidē. Et hec cōdēminat reuocanda tanq̄ falsa scandalosa p̄sumptuose assera 7 piarū aurium of̄fensua.

Duodecima. n̄m est cōtra sacra scripturā vnū hominē eē exemptum a p̄cto originali p̄ter christū sicut si decem boies ponent exempti. Et hec cōdēminat sicut p̄cedens reuocanda tanq̄ falsa scandalosa p̄sumptuose assera 7 piarū aurium of̄fensua.

Tredesima. magis est exp̄ssive cōtra scripturā sacra bearam virginem nō esse cōceptā in p̄cto originali q̄ asserere ip̄am simul fuisse beatam 7 viatricē ab instanti sue conceptionis vel sanctificationis. Et postq̄ pbauit correlatiū. dixit q̄ pari modo videt dici q̄ magis est exp̄ssum ip̄am; vn̄tā fuisse hypostaticē. 7 hoc idem in consistorio 7 in scripto suo corā iudicibz recitauit.

Hec aut̄ p̄positio cōdēminat sicut p̄cedens reuocanda tanq̄ falsa scandalosa p̄sumptuose assera 7 piarū aurium of̄fensua. 7 merito potuisset rigorosius cōdēminari. quia nulla p̄cedentiū ē ita temeraria.

Quartadecima 7 vltima. In expositōe sacre scripture siue declarando p̄ ecclesiam siue p̄ doctores siue ex̄cipiendo per quēcūq̄. de sacra scriptura 7 nō aliunde trahenda est determinatio declaratio siue exceptio siue in gr̄matica cōtra regulas poni in eodē exceptio rep̄t. Et hec cōdēminat reuocanda tanq̄ falsa 7 erronea si intelligat q̄ exceptio vel expositio sit trahenda exp̄ssive. 7 explicite ex scriptura sacra 7 nō aliunde. put videt p̄ndere. aliter nō esset ad p̄positū suū. **¶** Hanc p̄positionū improbatōes diffuse 7 pulcherrime ponūtur in dicto tractatu.

Capitulum. iij.

¶ Circa tertium principale in quo declarandum est q̄ doctrina sancti thome nō est sic approbata q̄ p̄pter eam opteat ante dictā condemnationē aut dīcti ep̄i p̄cessum aliquantiter impedire. p̄mittenda est hec diuisio. q̄ aliquā doctrinam esse p̄ ecclesiam approbatam potest tripliciter intelligi. Uno modo q̄ talis doctrina sit p̄ ecclesiam tanq̄ vtilis 7 in fide pbabilis acceptata 7 tanq̄ tales inter scolasticos diuulgata. Secundo modo q̄ talis doctrina sit sic approbata q̄

oporteat credere q̄ ipsa sit in omni sui p̄te vera.

Tertio modo sic vt ipsa sit sic sit approbata vt oporteat credere q̄ ipsa in nulla sui p̄te sit in fide erronea vel heretica. Nam multa sunt falsa que nō p̄tinent ad fides que tñ nō inducūt errorem cōdēnabilem 7 in talibus nō cadit heresis. quia heresis importat corruptionē fidei christiane. In talibz aut̄ falsitas aut error ad corruptionē fidei christiane nō p̄tinet. vt dicit sanct⁹ thomas. ij. sc̄de. q. de heresi. ar. ij. Et ideo patet q̄ approbatio alicui⁹ doctrine secundo modo maior ē approbatione alicui⁹ tertio modo. Primus aut̄ modus approbationis multū differt a duobz alijs. quia multe sunt doctrine illo primo modo approbate que cōtinent nō solum falsa imo etiā quedam in fide erronea vt inferius patebit. Un̄ primus mod⁹ approbationis cōis ē multis doctrinis seu libris vel tractatibz sanctorum 7 doctorū. sed secūdu 7 tertius valde paucis scriptis cōueniunt. s. soli doctrine scripture sacre 7 vniuersalis ecclesie vt quidā dicit sicut apparebit ex dicendis 7 ideo vterq̄ ipsorū maior est primo. Quilibet autem p̄dictorum modorum pōt subdiuidi. quia talis approbatio alicui⁹ doctrine pōt eē exp̄ssa vel tacita. Exp̄ssa quidem p̄ scripturā autenticā sicut p̄ autoritatē scripture diuine. vel constitutionē ecclesie vel bullā apostolicā aut aliam litteram autenticā alicui⁹ p̄sone vel collegiū in hoc p̄tatem h̄ntis. Et sic exp̄ssa approbata ē doctrina scripture sacre noui 7 veteris. generalitū cōcilioz. eplaz decretalium. 7 quorūdā opusculoz scōrū patrū. sicut p̄ter ex decreto Belasij pape. xv. di. ca. sc̄a romana. Tacita vero pōt esse alicui⁹ doctrine approbatio p̄ tollerantiā seu p̄missionē eccle. 7 sic multe sunt doctrine approbate nō solum sanctorū patrū. sed etiam quorūdam doctorū 7 magistrorū qui scripserunt summas 7 lecturas diuersas 7 in quibusdā inter se aduersas tam in theologia q̄ in iure canonico. sicut p̄ter de multis doctoribus vniuersitatis parisiē. 7 alioz studioz. Et hec tacita eorū approbatio habet impl̄cite ex p̄allegato decreto Belasij pape vbi dicitur. Opuscula atq̄ tractatus omnium patrū orthodoxorū qui in nullo a sancto romane ecclesie consortio deuaerunt nec ab eius p̄dicatione seuuncti sunt. legēda de cernimus. Unde q̄ hic generaliter omnium illoz magistrorum vel doctorum qui huiusmodi sunt approbata tacita. s. 7 implicita licet nō explicita. sed de opusculis eorū diligenter seruandum est quod ibidem seq̄tur. q̄ cum hec ad catholicorū manus aduenerint. beati apostoli pauli sententiā p̄cedat. omnia probate quod bonū est tenere. **¶** Iuxta primam diuisionē declarande sunt tres p̄ncipales conclusiones circa approbationē doctrine sancti thome. deinde alie tres speciales circa doctrinā eius de absoluta necessitate creature. Prima igit̄ conclusio est. Doctrina sc̄i thome in opusculis suis theologis contenta primo modo est per ecclesiam approbata 7 tanq̄ vtilis 7 probabilis diuulgata. 7 hec pbat quia r̄c.

Secunda conclusio est. Predicta sancti thome doctrina non est secundo modo per ecclesiam approbata sic sc̄z q̄ oporteat credere q̄ ipsa in omni sui p̄te sit vera. 7 hec pbat quia r̄c.

Tertia conclusio. Prefata sancti thome doctrina nō est tertio modo predicto per ecclesiam approbata sic sc̄litz q̄ oporteat credere q̄ ipsa in nulla sui parte sit in fide erronea vel heretica. et hec conclusio probatur quia r̄c.

Secundo pncipalr pbat tertia cōclusio. quia de illa nō oportet credere doctrina q̄ ipsa in nulla sui pre sit in fide erronea vel heretica in qua quidē continent multae contrarietates et repugnātie. etiā in materia ad fides p̄tinere. s̄ multae h̄mōi repugnātie et cōtrarietates continent in doctrina sancti thome. igit̄ r̄. Maior ē nota s̄ minor pbat. et de multis exēplis breuitatis causa pauca ponentur.

Primū exēplū ē q̄ p̄mo sn̄iarū dist. xj. arti. iij. tenet sc̄us thomas q̄ pater et filius p̄nt dici duos spiratores sicut spirātes. In p̄ma vero pre sume sue. q. xrvj. ar. vlti. dicit q̄ sunt vn̄ spiratores et nō duo. et t̄n̄ hec materia multū ad fidē p̄tinet. cum in cōcilio lugdunens. sub Gregorio. et celebrato fuerit diffinitū q̄ sp̄s sc̄us a patre et filio nō duab̄ spiratiōib̄ s̄ vnica spiratiōe p̄cedit. sicut p̄z in ca. fideli. extra de summa tri. et fi. ca. li. vj. Secundū exemplum est quia in secundo sententiarū di. ij. dicit q̄ creatio instrumentaliter comunicari potuit creature. sustinens in hoc opinionem mḡri li. iij. dist. v. in qua t̄n̄ ab alijs doctoribus cōiter nō tenetur. In prima vero parte summe. q. xlv. ar. v. dicit q̄ non et idem dicit in secundo cōtra gentiles. ca. xxj. et in questione de veritate.

Tertium exemplum potest poni quia in secundo sententiarum et similiter in quarto tenet q̄ omnis homo p̄ter christū cōcipit in pctō originali. et in primo tenet q̄ beata virgo nō fuit cōcepta in pctō originali sicut supra dictum est. et t̄n̄ ps aduersa cōtra quā agimus asserit secundū exp̄sse esse imo exp̄ssissime cōtra fidem. et iō h̄z p̄cedere q̄ doctrina sancti thome in hac pre est in fide erronea.

Quartū exemplū quia in tertio sn̄iaz. di. vi. q. ij. ar. ij. dicit q̄ prima opinio ibi posita a mḡro nō est heretica licet sit falsa s̄z filius dei assumpsit hōiem et humana carne et aia rōnali cōstiturū. et ille homo cepit eē deus et deus cepit esse hō ille. In tertia vero pre summe q. ij. ar. iij. in fine dicit q̄ ē heretica et dānata in cōcilio Quintū exemplum ē quia in quarto sententiarū dist. xxxvij. ar. iij. in solutione tertij argumēti dicit q̄ papa pōt dispensare in voto continentie. et in secunda se cūde. q. lxxvij. ar. xj. dicit q̄ nō allegans decretalem Lū ad monasteriū. extra de sta. mona. vbi in fine illi decretalis dicit q̄ abdicatio pp̄teritis sicut et custodia castitatis adeo est annexa regule monachali vt cōtra eam nec summ̄ pontifex possit indulgere. S̄z hec secunda opinio videt eē erronea in fide cū sit cōtra obseruantia ecclesie que in tali voto quāq̄ dispensauit. sicut ostendit dñs Durandus in. iij.

Sextū exemplū generale quod sumit a quodā tractatu sancti thome de concordia quorundam dicrozū suorum inter se discordantiū. qui incipit. Pertransibunt plurimi et multiplex erit scientia vbi multa diuersa et aduersa que in doctrina sua continent corrigi et exponit. Et quia verisimile ē q̄ tūc non omnia h̄mōi sibi occurrerūt. ideo in fine prologi sui supplicat librorū suorum lectoribus ita dicens. Si quis aliquid inuenit nō concordanter si nō sit manifesta causa dicendi ex q̄ fm̄ Hilariū accipienda est intelligentia dicrozū. discretiorem et magis exercitariū consular. Si vero non fuerit inuentū quō vt rūs stare possit id illorū eligat quō magis consonū veritati iudicauerit. alterum vero nos ipsi reuocaremus si talis discordia nobis occurreret. Ex quo dicto cōrelarie sequit. q̄ si in doctrina sc̄i thome aliqua assertio respicit que esset heretica aut in

fide erronea. nō p̄pter hoc sequeret q̄ asserens fuisset hereticus. q̄. s. eam p̄tinaciter nō asseruisset cū ad reuocationem humiliter se offerat. Si em̄ deat? Ciprius et br̄us Hiero. licet erroneas opinioes vel hereticas scripserint quas reuocasse nō legunt vt infra dicitur. quia t̄n̄ eas p̄tinaciter nō defenderunt. non sunt heretici iudicandi r̄. Et p̄pter hoc solū q̄ heresim tenuerit verbo vel scripto nō esset post mortem de heresi accusandus nisi p̄bati possent q̄ talem heresim p̄tinaciter tenuissent. Et hoc patet ex dictis sancti thome in. ij. q. de heresi. ar. ij. in solutione ad tertij argumētum vbi allegat Aug. xxij. q. iij. dicens. Si q̄ sententiam suā h̄uis falsam atq̄ p̄uersam nulla p̄tinaci animositate defendunt. querūt aut tacita sollicitudine veritatem corrigi parati cū inueniant nequaq̄ sunt in hereticos cōputandi. Unde concludit q̄ si aliqui doctores dissensisse vident in vel cōtra ea quorū nihil interest ad fidē vel etiā in quibusdā ad fidem p̄tinentib̄ que nōdū erant p̄ ecclesiam determinata nō est vitius heresis. postq̄ aut essent determinata autoritate ecclesie vniuersalis. si quis tali determinationi p̄tinaciter resisteret vel repugnaret. hereticus esse sentiet. Et hec dicit sanctus thomas p̄pter dissensionē que fuit inter Hiero. et Aug. circa cessationem legalium.

Ex quibus omnibus satis patet q̄ idē sanctus thomas qui Aug. et in regula et in doctrina sequitur sicut magistrum discipulus. dicere potuit et debuit cuz eadem augustino errare potero sed hereticus non ero. quia nō oportet credere q̄ doctrina sua in nulla sui pre fuerit heretica vel in fide erronea s̄z ipse nō fuit hereticus. Tertio pbat eadem conclusio q̄ si oporteat dicere q̄ h̄mōi doctrina in nulla sui pre sit in fide erronea vel heretica. hoc maxime esset quia ipsa est p̄ ecclesiam approbata. Sed aliqua est doctrina multo magis approbata q̄ doctrina sancti thome. que t̄n̄ in aliqua sui pre est heretica vel erronea in fide. igitur hoc etiam si ne vlla temeritate dici poterit de doctrina sc̄i thome nō obstante ei⁹ approbatiōe. cōtra est clara et maior nota. q̄ illi fundamento innitit ps aduersa. Sed minor pbat p̄ multa exempla. Et vt a maioribus ad minora p̄cedat.

Primū exēplū ponitur de doctrina b̄ti petri apli quā nulli dubiū ē eē magis approbatā q̄ doctrina b̄ti pauli. p̄ oib̄ ad fidē p̄tinentib̄ que verbo vel facto docuit constat q̄ h̄mōi doctrina in aliqua sui pre fuit in fide erronea. s. in illa parte in qua paulus ap̄s eū reprehendit. de qua reprehensione dicitur ad Gal. ij. ca. Lum autē venisset cephas antiochiam in faciem ei restit. quia reprehensibilis erat. et cāq̄ reprehensionis ipsius et aliorum p̄ eius doctrinam errantiū subdit. q̄ certe nō recte ambulabat ad veritatem euāgelij. Et sic p̄z q̄ errabat contra veritatem euāgelij. quia eius doctrina erat in hoc in fide erronea. T̄n̄ etiā patet q̄ in errore fidei. minor reprehendere pōt quā t̄n̄ libet maior. cum paulus sic reprehenderit petrum p̄ncipē ap̄lorum. et ideo non debet mirū nec temerariū iudicari si minores doctores reprehenderent sanctum thomā vbi ostenderūt eum errasse in materia fidei.

Secundum exemplū est de doctrina sancti Cipriani qui inter doctores approbatos primus notat in decreto Helasij pape. xv. di. c. sancta romana. et t̄n̄ eius doctrina in aliquibus fuit erronea. Unde de baptismo paruulorū eundem reprehendit Aug. de conse. di. iij. c. quō. et merito erat reprehendendus licz esset sanctus

martyr et insignis sicut ponit. xxxij. distic. cap. porro.
Rephensibilis autem erat quia scilicet baptisma hereticorum
lauacrum diaboli appellabatur. Unde Augustinus. li. ij. quendam
donatistam de scripturis Libriani dicit sic. Quod in eis
diuinarum scripturarum auctoritati congruit cum laude eius
accipio. quod autem non congruit cum pace eius respicio. et infra.
Utrum huiusmodi laudem assequi non valeo. eius multis litteris mea
scripta non comparo. eius ingenium diligo. eius laudem dele-
ctor. eius charitatem miro. eius martyrium venero. Hoc
quod aliter sapit non accipio. quia ecclesia non accipit per
qua sanguinem sudat.

Tertium exemplum est de doctrina beati Hieronymi. que in
dico decreto Belasii inter approbatos doctores nu-
merat. Cuius eloquium ut Augustinus. de eo ait contra Julia-
num. ab oriente in occidentem instar solis refulget. ac
etiam in tantum defert ecclesiam ut sacre scripture testimonium
preteritis interpretibus ex eius translatione suscipiat. et tamen
constat quod eius doctrina in aliqua sui parte conceditur fuisse
erronea etiam in his que ad fidem et doctrinam apostoli-
cam pertinere noscunt. Nam sicut habet in decretis. xxxvj.
di. circa doctrinam beati Pauli apostoli dicentis. oportet
episcopum esse uirum et non plurimum dicere. et Augustinus.
contrarias sententias prouertit. Hinc est quod glossa in predicta di-
stinctione. c. j. dicit quod male sentit hic Hieronymus. Augustinus. eum corri-
git in primo. Isti etiam sancti sicut patet in eorum epistolis
ut recitat glossa ad Galatas. ij. c. de rephensibile quod Paulus
dicit Petrum apostolum esse rephensibilem. contrarium sentiebant
ut supra tactum est. et ideo alter eorum circa ueritatem euange-
lij erroneam opinionem tenebat. De Augustino. etiam et alijs
pluribus approbatis doctoribus simile posset ostendi.

Quartum exemplum est de doctrina seu compilatione ma-
gistri sententiarum que in studijs generalibus et quibus ex ma-
dato apostolice publice tanquam approbata et autentica legitur
et tamen in ea aliqua continentur in fide erronea sicut est illa
opinio quam tenent in. iij. di. xxxij. quod christus in triduo sue
mortis fuit homo. et quedam alie in quibus contra reprobatur. hoc
tamen non obstante uidetur quod eius doctrina sit magis
autentica quam doctrina sancti thome.

Quintum exemplum est de doctrina seu compilatione de-
creti Gratiani que a doctoribus decretorum tanquam appro-
bata et autentica legitur et a qua et non a lectura decretali-
um doctores decretorum et non doctores decretalium no-
minantur et tamen illa doctrina in aliqua sui parte est erronea
in fide sicut patet xxxij. q. iij. c. s. obij. ubi narrat Gra-
tianus quod tempore regis achab fuerunt missi duo. quinquage-
narius ad beliam qui dixerunt ei. homo dei rex israel uocat re-
quod est heresis explicita. Quia contraria veritas est explicite
approbata. quod hoc accidit tempore Ozochie mortuo rege
Achab. sicut expressit in sacra scriptura regit. iij. Reg.
j. c. Unde si Gratianus pertinaciter ei adhesisset fuisset ma-
nifestus hereticus sed non fuit hereticus quod non pertinaciter
sed inaduerter illud dixit. unde supra illo passu di-
cit glossa quod ipse profundit historiam. non enim achab misit il-
los quinquagenarios sed rex ochozias. nec etiam il-
lud contigit tempore achab sed sub ochozia. In pluribus
etiam alijs glossa reprobatur Gratianum sicut patet. xj. q. iij.
ca. euidenter itaque. et. xij. q. j. c. j. et alijs quibus pluribus lo-
cis. Et dicunt aliqui propter hoc quod multis licet negare
glossas decretorum et decretalium cum glossa aperte negat re-
rum. Et consimiliter dicunt aliqui de glossis ordina-
rijs bible. que tamen uidentur esse maioris auctoritatis quam
doctrina sancti thome cum allegant auctoritatem. Se-
xtum exemplum potest poni de quibusdam doctoribus qui
non sunt sancti canonisati sicut venerabilis Ansbertus.

cantuariensis archiepiscopus. Hugo de sancto victore et qui-
dam alij quorum dicta uel scripta in aliquibus recipiuntur
erronea. et tamen eorum doctrina non minus uidetur esse
autentica quam doctrina sancti thome. cum ipsi communiter
in actibus scolasticis scientificis allegent auctoritatem
nec solent negari. sed eorum dicta reuerenter glosari et ex-
poni. quod tamen scolastici nondum consueuerunt facere de
dictis sancti thome. et ideo presumptuosum uidetur eius
doctrinam super illos et alios doctores sic extollere quod non
liceat credere aut asserere ipsum in fide errasse sicut et alij
errauerunt. Nec obstat eius canonizatio quam aliqui
per magno colore pretendunt.

Ex quibus omnibus uidetur quod dicere sancti thome in alio
qua parte doctrine sue errasse in fide. nec obuiat seu de-
rogat canonizationi sue nec approbationi doctrine sue
theologicę. sicut hoc idem dicere de alijs sanctis et pre-
cipuis doctoribus non derogat canonizationi nec ap-
probationi eorum. Nam ecclesia sicut canonizando aliquem
sanctum non per hoc approbat omnia eius facta ita approbando eius
doctrinam non per hoc approbat omnia eius dicta uel scripta
sed solum illa que per auctorem ipsum non sunt retractata
nec per alium rationabiliter sunt correctata aut merito tan-
quam ueritati contraria corrigenda iuxta superius allega-
tam apostoli sententiam. omnia probare quod bonum est tenere. Sic
igitur per ecclesiam approbat aliqua doctrina. non tamen
quo ad omnia sed quo ad illa que sunt ueritati confor-
ma. sicut patet de doctrina origenis de qua dicit Bela-
sius papa. xv. di. c. sancta romana. quod origenis non
nulla opuscula que uir beatissimus Hieronymus non repu-
diat legenda suscipimus reliqua autem cum auctore suo di-
cimus esse renuenda. Ex omnibus igitur predictis clare
patet tertia conclusio principalis.

Quarta conclusio est. Doctrina sancti thome li. ij.
sum. sue contra gentiles. capitulo. xix. de reze creatarum
necessitate absoluta. est de uirtute sermonis falsa et mul-
tum impropria. Et hec conclusio patet quia illud ca-
pitulum intitulatur qualiter in rebus creatis esse potest ne-
cessitas absoluta. et est principalis conclusio capituli
quod sunt quedam in rebus creatis que simpliciter et ab-
solute necesse est esse. et alique que sunt contingencia esse.
Sed quod ista locutio sit de uirtute sermonis falsa et mul-
tum impropria. hoc probatur.

Quinta conclusio. Predicta sancti thome doctrina
sua quosdam est in fide erronea seu in aliqua sui parte de
hominis errore suspecta. Et in hac conclusione non asseri-
tue sed solum recitatie loquimur. Dicunt enim alij
qui quod ista doctrina multos errores continet.

Primus est quia ponit aliquid a deo esse necesse esse
quod uidetur contra sacra scripturam et intentionem scripturę. quod ne-
cesse esse est pro nomine dei. et uidetur esse in intencione sacre scrip-
ture. Exo. ij. c. ubi moysi interrogati domino. Si dixe-
runt mihi quod est nomen eius quod dicam eis. Dixit dominus
ad moysen. ego sum quod sum. sic dices filiis israel quod est mi-
serere me ad uos. Super quo uerbo dicit glossa. et.

Secundus error ut isti dicunt est in principali fundamento
dicte positionis quod est istud. Sunt inquit quedam in rebus
creatis que simpliciter et absolute necesse est esse. Illas enim
res simpliciter et absolute necesse est esse in quibus non est potestas ad
esse. Quedam autem res sic sunt a deo in esse producte ut in eis
naturaliter sit potentia ad non esse. quod quidem con-
tingit ex hoc quod materia in eis est in potentia ad aliam for-
mam. Ille igitur res in quibus uel non est materia uel sic non est po-
tentialis ad aliam formam non habent potentiam ad non esse. eas igitur
simpliciter et absolute necesse est esse. habent uterque circa medium capi

ruli magis explicat dicens. qd q materia fm qd in ei⁹
 potentia e ex ordine materie. necessario res aliq corru
 ptibiles erit sicut aial qd ex contrarijs copositu e. qz
 eius materia cotrarioz e susceptiva. forma aut fm id
 qd e actus e r p eam res existunt actu. vñ ea ipa pue
 nit necessitas ad esse in qbusda. qd contingit qz res il
 le sunt forme no in materia. r sic no est in eis potentia
 ad no esse sicut est de substantijs separis. vel qz forme
 reru sua pfectione adequat tota potentia materie. vt
 sic no remaneat potentia ad illa forma nec p dñs ad no
 esse. sicut est in corpibus celestibus. ¶ Hoc est igitur
 principale fundamentu positionis sancti Thome qd
 videt multipliciter erroneum. primo quia r.
 Tertius principalis error predictae positionis esse vt
 dicitur. qz dicit q p hoc qd dicitur deū pduxisse res p volun
 tatem no p necessitatem. no tollit qn voluerit aliquas
 res esse que de necessitate sunt. r aliquas que sunt con
 tingenter. ad hoc q sit in rebus diuersitas ordinata.
 Nihil igit phibet res quasda diuina voluntate pdu
 ctas necessarias esse. Et cosequenter hec declarando
 subdit. esse necesse simplr no repugnat ad rōnem esse
 creati. Nihil em habet aliquid necesse ee. qd tñ sue ne
 cessitatis cam habet. sicut conclusiones demonstrati
 onum. Nihil igit phibet quasda res sic esse pductas
 a deo vt tñ eas esse sit necesse simplr. r iteru postea ibi
 dem alia rōne cōcludit. sic igit aliqua creatura de ne
 cessitate habet ee. ¶ Et quibus clare patet q no solu
 concedit quasdam res diuina voluntate pductas ne
 cessarias esse vel eas necesse ee. sed etiā concludit q q
 dam de necessitate sunt r q eas esse est necesse simplr
 r de necessitate hnt esse. mo hoc repugnat libertati di
 uine voluntatis qd arguit sic. qz ista rōne e bona. de
 vult creaturā esse. ergo creatura est. r contra. r p cō
 sequens si añs libere r volutarie verificat de aliqua
 creatura. dñs cosequenter verificat de eadem. quia si
 deus libere r contingenter vult qualibet creaturā esse
 sequit q quelibet creatura est cōtingenter r nulla e de
 necessitate. vñ etiā ex opposito sumit oppositū. qz r.
 Quart⁹ error hui⁹ doctrine esse dicit in quadam rati
 one que ibidē sequit que dicit. q qro aliqs magis di
 stat ab eo qd p se ipm e ens. a deo. tanto magis pro
 pinquū est ad no esse. qro igit aliquid est. ppinquius
 deo tanto magis recedit a no esse. que aut tam sunt p
 pinqua sunt ad no esse p hoc qd hnt potentia ad non
 esse. Illa igit que sunt deo ppinquissima r p hoc a no
 esse remotissima talia esse oportet ad hoc q sit ordo re
 rum cōpletus vt in eis no sit potentia ad no esse talia
 aut sunt necessaria absolute. sic igit aliqua creatura d
 necessitate habet esse. Hec autem rō deficit in multis.
 Primo in hoc q supponit q entia deo ppinquissima
 sicut angeli tanto magis recedunt a no esse. hoc enim
 pprie loquendo non est verū quia proprie nihil distat
 vel recedit a no esse r.
 Quint⁹ error predictae positionis est in ipsi⁹ declarati
 one in qua dicit. Sciendū est itaqz q si reru creatarū
 vniuersitas consideret pur sunt a primo principio. in
 ueniunt dependere ex voluntate no ex necessitate pñ
 cipij nisi necessitate suppositionis vt dicitur est. Si ve
 ro compent ad pñcipia prima inueniunt necessitates
 hnt absolutā. Nihil em phibet aliq pñcipia no ex ne
 cessitate pducti quib⁹ tñ positis de necessitate sequit
 talis effect⁹ sicut mors animalis hnt necessitate ab
 solutā hz ppter hoc q ex contrarijs tā est copositum.
 qzuis ipm ex dñs coponi no fuisset necessariū abso

lute. Sistr aut q tales reru nature a deo. producerent
 voluntariū fuit. q aut eis sic statutis aliqd pueniat
 vel existat absolutā necessitate hz. Ex quo patz qz bec
 positio est locutio impropria r petit pñcipiū. qz hoc
 assumit q debet pbare. Nā p exemplū positū patz q
 vocat necessitate absolutā illā que no ē ex cōditōe vel
 suppositione sicut mors hui⁹ aialis. no ex suppositio
 ne vel conditione scz q animal no sit ex cotrarijs com
 positum no habet necessitatem. r ideo no hz necessita
 tem nisi conditionalē r.
 Sextus error doctrine predictae assignari pōt in quoda
 dicto qd sequit ibidē vbi ait. Manifestū ē q oia que
 contrariū hnt vel ex contrarijs sunt corruptibilia sūt
 que aut hnt no sunt sempiterna sunt nisi ps corrum
 patur sicut forme que no subsistunt hz ee carū ē q per
 hoc q insunt materie. Ex hoc em sequit q gra in aia
 vel in angelo cū no habeat cotrarium nec ex cotrarijs
 existat nec sit forma que insit materie ē sempiterna. r
 idem videt sequi de luce vel lumine si esset sine mate
 ria sicut accidentia sacramenti altaris sunt sine subie
 cto. Hoc etiā fauet articulo parisijs cōdemnato alle
 garo supius in quo dicit omne qd no hz materiā ē eter
 num. Et breuiter hec r alia multa erronea falsa et im
 proprie dicta vident multas in predicta doctrina con
 tineri. que tñ ex tēdio plurimum. ¶ Dicit etiā q in
 terminis phie r naturalib⁹ pñcipijs in eodem li. ca.
 xv. errauit manifeste. vbi declarādo qualif de⁹ omni
 potens dicit quedā no posse. inter alia dicit q de⁹ no
 pōt facere vñū r idē ee r no ee. qd ē rradictoria simul
 r postea subdit q cotradictio in cotrarijs r pūstue
 o ppositis includit. sequit em q si est albū r nigrum.
 q sit albū r no albū. r si ē vidēs r cecū q sit vidēs r no
 vidēs. vñ eiusdē rōnis. q de⁹ no pōt facere opposi
 ta simul. in ee eidē fm idē. Ex quo patz q ponit q de⁹ no
 magis pōt facere duo cotraria simul in ee eidē fm idē
 qz duo cotradictoria. Hoc aut est erroneū. qz de fa
 cto copipit fm se totū in sacro altaris in diuersis al
 taribus sunt mor⁹ cotrarij sursum scz r deorsum. r pa
 ri rōne pōt facere de⁹ idē cop⁹ fm se totū ee albū et
 nigrū. ¶ Dicit etiā q in pluribus locis doctrine sue
 ipse errauit p hoc q pñcipia phie seu potius quedā
 philosophoz verba ad cōclusiones theologicie nimis
 applicauit. No em loqz taliter debent theologo quali
 ter loquunt phi sicut docet Aug⁹. xij. de ciuit. dei. ca.
 rriij. dices. Libris verbis loquunt phi. nec in rebus
 ad intelligendū diffaluntis pñtione religiofarū au
 rium pñtescūt. Nobis aut ad certā regulā loqz vas ē
 ne verbo. i licentia etiā de reb⁹ que his significantur
 impiam gignat opinionem r.
Conclusio.
 Hinc ergo tractatur (vñā r aduerso error) sine sta
 tuim⁹. Illi laus honor atqz gratiaz actio q nob cam
 suā tractantib⁹ no desuit quo docere assertā hie verū
 tatē sentim⁹. quo instruere pbam⁹. quo picipere defē
 dim⁹. r p que postremo fratna caritate pñtōri ad oēs
 deuenire r nobiscū sentire vehemēter affectam⁹. qz si
 veritati hnt (iudicio nostro) clarissime nec sic credit
 aut alio fauore vt ipi conant. alio ve sine qz ei⁹ postu
 ler dignitas criminemur. testamur re chrisite. testamur
 r illā cui testimonij phibes esse totā pulcrā in ea ma
 culā non esse. oēs ad extremū tui atqz ipsius amatores
 in testimonij euocam⁹. no strū nūc debui sufficienter
 vt putamus supabundanter explicuisse.
Deo gratias

Dist. 34. ^{efectu} potentia, ^{affinitate} sapientia, ^{incomprehensibilis} bonitas.

Delectat
in primis

